

AREGCEL

Ára 3000 korona

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL:
VIII. KER., RÓK K SZILÁRD-UTCA 19

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 38.000 kor. Egyes szám ára 30 Groschen 150 szokol, 120 lira, 2 francia frank

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL
TELEFONJAI: JOZS. 143-26, JOZS. 34-42

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

TELEFONOK VASARNAP DELUTANTOL
REGGELIG: JOZSEF 3-30, JOZSEF 10-16

V. évfolyam

Budapest, 1926 november 15

46. szám

Három turnusban: december 8-án, 12-én és 14-én lesznek a választások

**A kormányzó Bethlen vasárnapi teáján jóváhagyta a miniszterelnök előterjesztéseit a nemzetgyűlés föl-
osztatásáról és a választások elrendeléséről**

Holnap délelőtt osztatják föl a Házat és csütörtökön közli a hivatalos lap a választások időpontját. — „A kormánypárti jelölések 98 százalékában döntés történt” — mondja a belügyminiszter, aki egész vasárnap a főispánokkal tanácskozott
A fajvédő vezérek nem kapnak kormánypárti ellenjelöltet

**A miniszterelnök sem Budapesten, sem Hód-
mezővásárhelyen, régi kerületében, nem lép föl, csak Debrecenben és egy másik vidéki városban jelölteti magát**

(A Reggel tudósítójától.) Heteken át tartó titkolódzás és taktikázás után

vasárnap felülös helyen nyilatkoztak A Reggelnek a nemzetgyűlés föl-osztatásának idejéről és a küszöbön álló választásokkal kapcsolatos kormányintézkedésekről.

A miniszterelnökségen és a belügyminiszteriumban vasárnap reggelről a kőso délutáni órákig tanácskoztak a választásokról. Scitovszky belügyminiszter és Vass népjóléti miniszter ugyiszólva egész vasárnap Bethlen miniszterelnökkel tárgyaltak és a tanácskozás után, amelybe bevonták Sztrojovszky Sándor belügyi államtitkár és Ripka Ferenc főpolgármestert is,

Vass József népjóléti miniszter A Reggelnek adott nyilatkozatában nyilvánosságra hozta, hogy kedden délelőtt kormányzói kéziratral föl-osztatják a nemzetgyűlést.

Scitovszky belügyminiszter vasárnap már a kora délelőtti órákban megjelent hivatalában. Előbb Sztrojovszky államtitkárrel tanácskozott, majd a Budapestre rendelt főispánokat fogadta és véglegesen döntött a kormánypárti jelölésekről.

A legnagyobb érdeklődés természetesen az új választás terminusának megállapítását

előzi meg, amelyről a legkülönbözőbb kombinációk terjedtek el. A Reggel munkatársának vasárnap este lebeavatottabb helyről szerzett értesülés alapján sikerült végre megállapítani, hogy

a kormány a legkorábbi terminusra fogja kiírni szerdán az új választást, vagyis az előírt husz napot követő első napra, december 8-ra.

Ekkor azonban a nyíltan szavazó vidéki kerületeknek is csak egyrészből kerül választásra a sor, míg

a választások második napja december 10-én vagy 12-én lesz.

A harmadik turnusban a titkosan szavazó törvényhatósági városokban és a fővárosban írják ki a választást

december 14-re.

A kormány azzal indokolja meg a választások három turnusban való kérését, hogy nem áll elegendő kerületben rendelkezésre és a kerületben szétosztása csak úgy történhetik meg, hogy ha a nyíltan szavazó vidéki kerületek is két turnusban választanak.

A pótválasztásokra december 19-én kerül a sor.

ugy, hogy a karácsonyi ünnepek megelőző vasárnapra teljesen befejeződik a választás.

Délelőtt 11 óra tájban Vass József népjóléti miniszter jelent meg a belügyminiszteriumban és a Keresztény Gazdasági Párt választási ügyeit beszélt meg Scitovszkyval. Almásy Lászlónak, a kormánypárt ügyvezető elnöke-
nek képviselőtében Rubinek István kereste föl a belügyminisztert és előterjesztést tett arra vonatkozóan, hogy a kormány kiket támogasson azokban a kerületekben, amelyekben az egyes párt nem állít hivatalos jelöltet. Ez a tanácskozás délután 2 óráig tartott és ekkor

Scitovszky Béla belügyminiszter fogadta A Reggel munkatársát.

Egész délelőtt a választások technikai lebonyolításáról tárgyaltunk — mondotta a belügyminiszter. — A főispánokkal befejeztem a tanácskozást,

a kormánypárti jelölések 98 százalékában döntés történt.

A főispánok még ma, vasárnap este elutaznak, néhány kerület sorsáról, amelyekre vonatkozóan még nem történt megállapodás, távirati uton fogok intézkedni. A ház-föl-osztatás terminusáról e pillanatban még nem nyilatkozhatom, mert erről egyedül a kormányzó ur hivatalos dönteni. A főispánokkal lefolytatott tanácskozás eredményét a délutáni órákban köztöm gróf Bethlen István miniszterelnök úrral s amennyiben a miniszterelnök úr jónak találja, még ma, vagy esetleg holnap előterjesztést tesz a kormányzó urnak a ház-föl-osztatásra és az új választás elrendelésére.

— Hírek terjedtek el arról — mondották a belügyminiszternek —, hogy a választójogi törvényről nem ad ki a kormány végrehajtási utasítást.

— A hír ebben a formájában — válaszolta

Bomba és Kartács

A kormány reguláris csapatai és fővárosi komitási osztagai már két hete megkezdtek a választási esata tüzéségi előkészítését. Durrognak a mozsarak, ugatnak a hegyi ágyuk és bömbölnek a tarackok. A polgári ellenzéknek nincsenek ágyuparkjai, bajonetrohammal kell elfoglalnia azokat a hadállásokat, ahová ki akarják tűzni a régi, becsületes lobogót. A kormány egyelőre Budapestre és a városok lakosságára koncentrálja az ígéretek, kísértések, szerelmi vallomások pergőtűzét. Kétségtelenül, bizonyos körökben elég hatásosan robbant az a választási bomba, amely a magyar zsidó felekezet két főpástorát az új felsőláz padjaira stimmelte. Még csak egy kacér liberális-konzervatív-fajvédő kacsintás a numerus clausus irányában és a nagy-zsidók együtt járják a esürdőngölőt Wolff Károlyval és Vicziánékkal rágyújtanak tüzes sájdírdongóra. Még néhány élelmes és dekoratív fogás és az egész magyar reakció együtt énekl a Schneider Fánit. És ha enyhítik holnap a numerus clausust? Ez volna az önerzetes haladó szellemű magyar polgár politikai és gazdasági programjának teljessége? Hát ha minden egyéb fönnáll, sajtórábság, gyűlekezési jog hiánya, lakat és szordino a vélemény ajkán, nyomasztó sőtét fenyegetős árnya a szabad gondolat fölött, pusztító közgazdasági dilettantizmus, szörnyű adózás, forgalmi tortúra és az egész ember és életontó antidemokratikus új magyar világrend? Ha ez mind fönnáll és a numerus clausust odaajándékozzák, már áll right? Hát ki az, aki csak zsidó s nem ember és magyar is ebben az országban? De emlyítő, de hervasztó, de méltatlan az a másik politika fölfogás. Hiszünk, tudjuk, hogy nem áll mögötte becsületes, dolgos, örök emberi ösztönökkel született magyar zsidó egyetlenegy sem. Nem érzik az „Egyenlőség” írói a világhoz, a szabadsághoz, a boldoguláshoz való minden egyéb jogukat is? Hol vette ezt a becsületes szép nevét az „Egyenlőség”? Nem tudja mit tesz az? Egyenlők vagyunk. Azt teszi. Hogy nincs zsidó, nincs katolikus, nincs református és nincs unitárius ott, ahol emberi jogokról, polgári szabadságról van szó. És nincs zsidó politika, nincs zsidó sérelem ebben az országban, csak magyar politika van és csak egy szabad ország szabad polgárainak a sérelmeit szenvedjük, fájdalom, a türehetlenségig! A két főbbi ott ül majd a felsőlázban. De a zsidó tanár, akit lecsaptak, nem ül majd vissza a katedrájára. A zsidó trafikos, akit kilöktek, nem ül vissza a pult mögé a Király-cigarettát kiszolgálni. És akit kilöktek a lakásából és akit kilöktek a hazájából, nem tér vissza a lakásába és a hazájába és az emberi öntudat nem tér vissza a megalázott homlokokra. A régi szabadelvű politika kísértettjárását éljük. Mi szabadságpártiak vagyunk. A szabadelvűségben sohasem volt benne a szabadság, a szabadsággal mindig együtt járt az igazi nemzeti szabadelvűség.

Scitovszky — megfelel a valóságnak. Szoros értelemben vett

végrehajtási utasítást nem adok ki a választójogi törvénnyel kapcsolatban.

A választójogi törvényre vonatkozó általános rendelkezések fogak megjelenni, ezeket azonban nem nevezhetem végrehajtási utasításnak, mert nem a választás végrehajtásáról intézkednek.

Ilyen általános rendelet jelenik meg a most tető alá került felsőházi törvényről is.

Ami a székesfővárosi választások terminusát illeti, arról én csak annyiban döntök, hogy

meghatározom azt a fiz napot, amelyen belül meg kell tartani a fővárosi választást.

A tiznapos határidőn belüli intézkedés a központi választmányi hatáskörébe tartozik, ezért én nem tudhatom, hogy Budapesten mely napon tartják meg a választásokat.

Megkérdéztük Scitovszky belügyminisztert, hogy Bethlen miniszterelnök hol lép föl képviselőnek és megfelel-e a valóságnak az a hír,

Horthy Miklós kormányzó tudatta Bethlen miniszterelnökkel, hogy délután 5 órakor fölkeresi a miniszterelnöki palotát.

A kormányzó üzenetéből nyilvánvaló lett, hogy Bethlen miniszterelnök ezt a találkozást fogja felhasználni arra, hogy

a házfőosztásra és a választások kiírására vonatkozóan megtegye előterjesztését az államfőnek.

A kormányzóknak a miniszterelnöki palotába való megérkezése előtt, délután 4 órakor távozott el a miniszterelnöki palotából Vass József népjóléti miniszter. Arra a kérdésünkre, hogy megjöjjék-e a döntést, ezeket válaszolta:

— Igen, a döntés megtörtént. A miniszterelnök új nyilatkozni fog.

— Kegyelmes uram — mondotta a Reggel munkatársa — a belügyminiszter nyilatkozott, hogy döntött a jelölésekről. Mikor kerül sor a nemzetgyűlés fölosztására?

— Most már megmondhatom — felelte Vass miniszter — kedden délelőtt kormányzói kéziratral fölleszlatják a Házat.

Vass József ezzel eltávozott a miniszterelnökségi palotából. Nemsokára követte Scitovszky Béla belügyminiszter is. Nem sokkal később Kállay Tibor jelent meg a miniszterelnök előszobájában, ő azonban már csak hátról Prónay György miniszterelnökségi államtitkárral tudott beszélni, mert gróf Bethlen a kormányzót várta és emiatt fölfüggesztette

hogy a Kállay-féle fővárosi Bethlen-pártnak a miniszterelnök lesz a listavezetője mind a három kerületben. Scitovszky ezeket válaszolta:

— Bethlen miniszterelnök a főváros egyik kerületében sem lesz listavezetője a Kállay-pártnak és nem lép föl eddigi kerületében. Hódmezővásárhelyen sem. A miniszterelnök Debrecenben fogja vezetni a kormányzati listáját.

czenkívül föllep még egy vidéki városban, de hogy hol, arról még nem döntött.

Scitovszky belügyminiszter, miután nyilatkozott a Reggelnek, a miniszterelnökségi palotába ment, ahol Bethlen miniszterelnök Vassal és Ripkával tanácskozott. A belügyminiszter referált Bethlennek a főispánokkal folytatott tanácskozásokról és a miniszterelnök ekkor közölte Scitovszky Bélával, hogy a házfőosztásra vonatkozóan vasárnap este vagy hétfőn délelőtt tesz előterjesztést Horthy Miklós kormányzóknak. Mialatt a miniszterelnök Scitovszkyval, Vass miniszterrel és Ripkával tárgyalt, a kormányzóságtól üzenet érkezett a miniszterelnöki palotába.

tanácskozásait. Megkérdéztük Kállay Tibort, kik lesznek a fővárosi Bethlen-lista vezetői, tekintettel arra, hogy a miniszterelnök nem vállalt jelöltséget Budapesten.

— A fővárosi északi kerületben — mondotta Kállay — Ugron Gábor vezeti a listát, a déli kerületben magam leszek listavezető, Budán pedig valószínűleg Kozma Jenő.

Vasárnap délután pontosan 5 órakor megérkezett a miniszterelnökségi palotába Horthy Miklós. Bethlen miniszterelnök teát adott a főszeletről, referált a választással kapcsolatban megtartott tárgyalásairól és előterjesztést tett a kormányzóknak a nemzetgyűlés fölosztására, illetve a választások kiírására. Beavart helyen kijelentették előttünk, hogy

a kormányzó elfogadta Bethlen előterjesztését, ezerszer nincs további akadály a nemzetgyűlés holnapi fölosztásának.

A „Budapesti Közlöny” szerdai számában fog megjelenni, hogy a kormányzó jóváhagyta a nemzetgyűlés által megszavazott „felsőházi törvényt. A kormányzói jóváhagyás alapján szerdán ezzel élelbelet a felsőházi javaslatok junktkimben levő választójogi törvény és esztörtökön kiírja a kormány a választásokat.

átment Rákospalotára, ahol szintén sokszáz főnyi közönség hallgatta beszámolóját. A pártértekezlet keretében a helyi szervezet vezetői hangoztatták Fábiant érdemeit. Rámutattak arra, hogy Fábian

valósággyal ingyenes ügyvédje volt a kerületnek.

Valamennyi szónok a következő szavakkal fejezte be beszédét:

— Fábian Béla négy évig dolgozott értetek, dolgoztatok négy hétfő Fábian Beldéért!

Ezután Fábian Béla a rákospalotaiak előtt is beszámolt működéséről. A nagyszámú közönség lelkes ovációval fogadta a képviselő beszédét, majd határozati javaslatot fogadtak el, amely megállapítja, hogy Fábian Béla négy és fél éven át fáradhatatlanul harcolt a kerület érdekében és ezért a rákospalotai liberális szemléletű polgárság továbbra is kitart mellette. A jövő héten is több nagyszabású négyvén lesz Fábian Béla választókerületében.

A „pártvasorások és pártféhesek” ellen fordult Hegedüs Lóránt vasárnap a Gyáriparosok Szövetségének alelnökválasztó közgyűlésén

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt választotta meg a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége rendkívüli közgyűlésén új közgyűlését, Hegedüs Lóránt nyitotta meg a közgyűlést, Herczeg József terjesztette elő az igazgatóság javaslatát az új elnökség megválasztására. A közgyűlés közfőlkialtással megválasztotta

a szövetség elnökévé Fellner Henriket, alelnökké dr. Hegedüs Lórántot, Bíró Pált, dr. Chorin Ferencet és báró Kornfeld Pált.

Az új elnökség bevonulása után Hegedüs Lóránt méltatta azt a lelki föllelmedést, amelyet a Szövetség tanusított, amidőn — félreleve minden egyéni érdeket — a leghivatottabbakat állította a Szövetség élére.

— Amikor az országban oly súlyos politikai hullámzások vannak, a Gyogy, az ország egyik legnagyobb érdekképviselete ezzel a választással példát mutat. Barcsak azok, akik politikával foglalkoznak, a pártvasorások és pártféhesek rendelkeznek alá személyi érdekeiket a közösség érdekében. Beléle — fordult most Hegedüs Fellner Henrikhez, az új elnökhöz — nemcsak a gyáripar érdekei fognak majd beszélni, hanem

egy millió magyar munkás megélhetése is.

Mert leltéség mellett meleg szíved is van és tudom, hogy miként betegségem alatt ott ülél ágyam mellett föltő szeretettel, épp úgy ott fogsz ülni a magyar gyáripar betegsége mellett is.

Hegedüs Lóránt taptsal fogadott beszéde után Fellner Henrik tartotta meg elnöki megnyitóját. Megemlékezett nagy elődjéről, Chorin Ferencről, majd a gyáripar nehéz helyzetét tártá föl.

— Nincs nap — mondta —, amelyen az ország megcsontításával szcnvedett nagy veszteséget föllélni ne tudnánk. Az ország eszenlóságja a kultúrása annak a világság helyzetnek, amelyben Magyarország ipara sznplődik.

Chorin Ferenc és báró Kornfeld Pál fölszólalása után Fenyő Miksa rámutat arra, hogy a gyáriparosok ninesnek elegendő számmal képviselő a nemzetgyűlésen, még megközelílelen sem úgy, mint a mezőgazdaság. A közgyűlés Fellner Henrik zárószavaival ért véget.

„Dicsérd a kormányt, akkor zavartalanul beszélhetsz!”

— mondotta Pakots Józsefnek Fábian Béla pestujhelyi beszámolóján, melyet többször félbeszakított a rendőrtisztviselő, de tüntető lelkesedéssel fogadott a választóközönség

(A Reggel tudósítójától.) A választási mozgalom kezdetén, amikor a legfőbb kerületben még csak találgatások folytak, a pestkörnyéki kerületben már javában megindult a választási kampány a demokratikus ellenzék részéről. Fábian Béla már két nap óta kerületben tartózkodik. Személye iránt az egész kerületben nagy a ragaszkodás és még azok is, akik a legutóbbi választás alkalmával lávalmaradtak a párttól, vagy az ellenpártban agyláltak,

ma Fábian táborában foglalnak helyet.

Vasárnap délután két helyen volt beszámoló. Pestujhelyen többszáz ember gyűlt össze, hogy meghallgassa Fábiant, akinek kíséretében Pakots József is megjelent. Barbarics József kiskereskedő elnöki megnyitójában fölsorolta a pestkörnyéki lakosság sérelmeit. Negyedszabó Béla beszéde után Fábian Béla tartotta

meg beszámolóját. Utalt arra a tevékenységre, amelyet négy és fél éves képviselősége alatt a pestkörnyékiek érdekében végzett. Beszéde közben egyszer ezt a kifejezést használta: „Ami a programmat illeti...”, amire a jelenlevő rendőrkapitány a következő megjegyzéssel szakította félbe:

— Kérem az elnök urat, közölje a képviselőt arról, hogy most nem lehet programbeszédet tartani, csak beszámolót.

Pakots József ezután éles szavakkal ostromozta a kormány politikáját. Az egyiptomi fáraókhöz hasonlítva a kormányt, amely milliók munkáját álságosan igénybeveszi. Az inspektoros rendőrtisztviselő itt ismét közbeszólt és fölszóltította a képviselőt, hogy ne használjon ilyen hangot. Fábian erre zugó derűltség közben így szólt Pakotshoz:

— Dicsérd a kormányt, akkor zavartalanul beszélhetsz.

A nagyszabású gyűlés után Fábian Béla

Telefonjaink: T. 80-02, T. 104-05, L. 985-46

XSZÉN
ZSÁKOKBAN
MÉG AZNAP!
FUTÓ GYULA R. T.
V, Wekerle Sándor-utca 24

MAIGROLAX
GYOMOR TEA
Soványító kuránd: nélkülözhetetlen.
Fő-aktör: TÖRÖK PATIKÁ
KIRÁLY-UTCA 12.

Pneumatik
a bevált
világmárka
Dénes és Friedmann Rt.
Budapest, VI., Besseffy-utca 29-32
Telefon: 86-86, 144-71

Az öngyilkos Tarján Tibor atyja vasárnap délben fia sirjánál összeesett és féloldalára megbénult

A szülők szerint egy Hédi nevű leány miatt amerikai párbaj áldozata lett a szerencsétlen kis gimnazista

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délben 12 órakor szomorú gyászoló gyülekezet töltötte meg a rákoskeresztúri temető gyászszertartási termét. A megtört szívű hozzátartozók, rokonok és ismerősökön kívül az egyszerű, fekete koporsó körül ott álltak a *Markó-utcai gimnázium VII. b) osztályának összes tanulója és az intézet tanárai is, csaknem valamennyien: a koporsóban a Markó-utcai gimnázium legkitünőbb, legreményteljesebb növendéke,*

az öngyilkos Tarján Tibor holtteste fekiadt.

A rövid gyászbeszéd és a kórus gyászdalának elhangzása után a gyászoló gyülekezete elindult a sir felé, hogy örök nyugalomra helyezték a *17 éves Tarján Tibort, aki az eddigi verziók szerint azért lőtte magát föbe, mert édesatyja nem engedte meg, hogy egy leánnyal találkozzék, akít szeretett.* A nyitott sírnál, a tragikusan elhunyt diák holttestének elhantolásánál

megrázó jelenetek játszódtak le.

Amikor a sírverembe letették *Tarján Aladár* műépítész és kisfia koszoruját, amelynek felirata ez volt: *„Isten vedd Tibikém, Apus és Ivánka”,* velőtrázó sikoltás hallatszott:

az apa, Tarján Aladár, a sír szájánál ájul-tan esett össze.

Felesége és gyermeke támogatni ájulásában a fájdalomtól teljesen megtört apát, akin a temetés befejeztével, amikor szétoszlott a gyászoló közönség, a család tagjai szomorú megállapítást tettek. *Tarján Aladár*

szelítés érte, balkarjára és ballábára megbénult,

egy kellett hazaszállítani lakására.

A Hungária-szállóból rejtélyes körülmények között eltűnt egy cairói hölgy

A gyanus eltűnést vasárnap bejelentette a szálló igazgatósága a rendőrségen

(A Reggel tudósítójától.) A Hungária-szálló igazgatósága vasárnap délben bejelentette a rendőrség központi ügyeletén, hogy

egy elegáns külföldi hölgy, aki Cairóból érkezett Budapestre, a Hungária hotelből gyanus körülmények között eltűnt.

A hölgy, aki e hónap 7-én szállt meg a hotelben, román utlevele szerint *Aspasic Eremiescu,* született 1881-ben Constantzában, foglalkozása magánzó és állandó lakhelye Cairó. A hotel igazgatósága közölte a rendőrséggel, hogy

Aspasic Eremiescu,

A Szent Gellért-szállóban
november 18-án, csütörtök délután
5 órai tea keretében

DIVATREVÜ

Kramer divatszalon, Vágó hölgyfodrász (párisi újdonságok)
Schlinger szűcs és Szekulosz művirág ékegek részvételével
Belépődíj nincs

Asztalrendelés: József 89-03 és József 89-04

A Reggel munkatársa a temetés után fölkereste Tarjánékat Pozsonyi-ut 4/d. alatti lakásukon, ahol a *tragikus öngyilkosság történt.* Tarján Aladárné a következőket mondotta Tibi tragédiájáról:

— Csak ma tudtuk meg, hogy

egy Hédi nevű leány okozta szerencsétlen flunk halálát.

A leányt esaladunk nem ismeri, csupán annyit tudunk róla, hogy Tibike a *margitszigeti sétányon ismerte meg.* Tibort két nappal ezelőtt arra kérte az atyja, hogy esti 6 órára legyen itthon. A fiu vonakodott atyja kérésének eleget tenni azzal, hogy

este a tánciskolában randevuja van egy leánnyal.

Legföljebb nem leszel ott a találkozón, mondotta erre az uram Tibornak, aki nem is ment el. Esti 6 órakor azonban már nem élt: az ebédőben egy karosszékekben revolverével, amelyt magánál rejtgetett, agyonlőtte magát. Az öngyilkosság hátterében valami rejtelmes történetnek kell lennie. Az előttünk ismeretlen leányt, akibe Tibikénk kétségkívül szerelmes volt, minden valószínűség szerint még egy fiu szerethette,

nyilván amerikai párbaj folyt le a két vetélytárs között.

Erre vali az a körülmény is, hogy Tibort az öngyilkossága napján,

öngyilkossága előtt a házmesternél egy földülteképű fiatalember kereste

azzal, hogy:

„Eltűnt-e délután hazuról a Tarján Tibor!”

Romanones gróf provokáltatta Primo de Rivera tábornokot

Páris, november 14.

(A Reggel tudósítójától.) Madridból jelentik,

Romanones gróf, a spanyol liberálisok vezére párbajra hívta ki Primo de Rivera tábornokot,

mert sértve érezte magát egyik kijelentésétől.

Mária román királyné ellen támadásra készültek a chicagói kommunisták

Newyork, november 14.

(A Reggel tudósítójától.) Chicagóból jelentik, hogy a városháza közelében egy főképen kommunistákból álló tömeg

megkísérelte áttörni a rendőrkordont, amely az utat elzárta, hogy Mária román királyné autóbilija számára szabad utat biztosítson.

Verekedésre került a sor a rendőrök és tüntetők között, amelynek folyamán többeket letartóztattak.

Gömbös, Lendvai és Somogyi Béla nem kap kormánypartii ellenjelöltet

(A Reggel tudósítójától.) Politikai körökben a kormány és a fajvédők meggyezésének bizonyítékát látják abban, hogy a fajvédők *Ekhardt Tibor* kivételével, akikél szemben *Madarassy Gábor*, volt csongrádi főispán lép föl Kiskundorozsmán, nem kapnak hivatalos kormánypartii ellenjelöltet.

Nem lesz hivatalos kormánypartii ellenjelöltje

Gömbös Gyulának Törökszentmiklóson, *Lendvai Istvánnak* Cegléden és *Somogyi Bélának* Letyénen. A fajvédők között azonban éles elment merült föl a *kunszentmiklósi jelölés* ügyében. Itt ugyanis *Mokcsay Zoltán* a kormánypartii jelöltje, akít a fajvédők annál is inkább maguk közé sorolhatnak, mivel *Mokcsay* még ma is egyik legelszántabb védelmezője a numerus claususnak.

Héjjas Iván

ennek ellenére elhatározta, hogy *nemcsak Lajosmizsén lép föl Dabasi-Halász Mórival szemben*, hanem

Kunszentmiklóson is föllép Mokcsay Zoltánnal szemben,

ami fajvédő körökben nagy föltűnést keltett.

12 olaszt megölt, Kettőt súlyosan megsebesített egy véletlenül fölrobbant gránát

Róma, november 14.

Fleimsthalban, Bane Vecchio mellett, tegnapi 14 erdei munkás éppen egy barakban tartózkodott, amidőn a faépület előtt egy a háborus időből ottmaradt gránát fölrobbant. Az egyik verzió szerint egy munkás ásás közben ásójával ért hozzá a gránáthoz, a másik verzió szerint egy munkás, társai figyelmeztetése ellenére, játszott a gránáttal. A 11 jelenlevő közül 11 azonnal meghalt, 3 súlyosan megsebesült. A sebesültek közül is az egyik utólag a kórházban meghalt.

ALBUS HÁZISZAPPAN * HARANG SZINSZAPPAN * ALBUS KÉZMOSÓ * A

ALBUS ALBUS ALBUS ALBUS ALBUS ALBUS ALBUS ALBUS ALBUS ALBUS

Az **ALBUS** szóra ügyeljünk

SZAPPAN * ALBUS KÉZMOSÓSZAPPAN * HARANG SZINSZAPPAN * ALBUS

Kik a jelöltek?

Vasárnap éjfélig száznál több kerületből kapott hírt A Reggel arról, kik és milyen programmal lépnek föl a választásokon

(A Reggel tudósítójától) Kik lépnek föl a választásokon? Noha a nemzetgyűlést még föl sem osztatták, ez a kérdés máris egységesen aktuális, mert a kormány zölgében választást és úgy a kerületeknek, mint a jelölteknek bosszorkányos gyorsasággal kell határozniuk. Vasárnap éjfélig A Reggel szerkesztőségébe az alábbi hírek futottak be az ország minden részéből arról, hogy a különböző kerületekben kik és milyen programmal indulnak a választási harcban:

Adonypusztaszabolcs: Csöngedy Gyula kormánypárti, Balás Elek, a Nemzeti Hiteletintézet ügyésze pártokivüli 48-as, Hangay Sándor balpárti.

Abony: Boóthy László volt kereskedelmiügyi miniszter, korm. p. (A kerület eddigi képviselője, Léway Mihály korm. p., visszavonul.) Alsótabas: Zsilinszky István korm. p. (Rákóczy Ferencet, aki nemrég lépett be a kormány-párba, hivatalosan nem jelölték.)

Alsóendva: Lakó Imre dr., aki eddig is képviselte a kerületet, lép föl, balpárti programmal.

Baja: Walkó Lajos külügyminiszter, korm. p. Biharnagybajom: Létay Ernő balpárti. Vele szemben a fájvédők próbálkoznak, de reménytelenül.

Békés: Szakács Andor balpárti, Faragó tanár korm. p.

Bia: Negyedi-Szabó Béla újpesti szerkesztő, balpárti, F. Szabó Géza korm. p.

Bácsalmás: Alföldy Béla korm. p., dr. Dolcsó János budapesti orvos, keresztény gazdasági párti.

Békéscsaba: Szeder Ferenc szociáldemokrata, Bud János pénzügyminiszter, korm. p. Czéldömök: Huszár Mihály sárvári plébános, Wolff-párti, Mohácsy Lajos ev. lelkész, korm. p.

Csongrád: Schandl Károly államtitkár, korm. p. Minthogy Polónyi Dezső ebben a kerületben nem kíván fellépni, a Kossuth-párt Vámbéry Rusztemel jelölte.

Debrecen: A kormánypárt listavezetői: Bethlen István gróf miniszterelnök és Homonnay Tivadar Wolff-p. Az ellenzék jelöltjei: Hegymegi-Kiss Balp., Nagy Vince Kossuth-p. és Györki Imre dr. szoc.-dem.

Derecske: Zsilinszky Endre fájvédő, Mezőf Vilmos ellenzéki munkáspárti. A kerület nagy többsége berrnátfalvi Bernáth Istvánt, a hosszúpályi református egyházkerület főgondnokát jelölte, akinek pártokivüli programmal való megválasztása bizonyosra vehető.

Dorog: Peyer Károly szoc.-dem., Szacelláry György korm. p., Manno Milliádes p. kiv.

Dombóvár: Pallavicini György ögróf, pkv. ellenz., Ery Márton Tolna vármegye alispánja, korm. p.

Deveszer: Rupert Rezső Kossuth-p., Schandl Károly államtitkár, korm. p.

Enying: Dréhr Imre államtitkár, korm. p., Rainprecht Antal balp.

Fehérgyarmat: Gaál Endre dr. korm. p., Zsirkay János fájv.

Gödöllő: Temple Rezső, volt közéleti miniszter államtitkár korm. p., Endre Zsigmond korm. p. (A kerület volt képviselője, Kaas Alberti báró korm. p., nem lép föl), Rakovszky István ellenzéki legitimista.

Gönc: Nemes Bertalan korm. p., Pásztor József kispapapárti.

Gáva: Csáky Károly gróf honvédelmi miniszter, korm. p.

Gyömrő: Vass János volt miniszter, Kossuth-párti. A kerület kormánypárti képviselője, Teleky Tibor gróf, felsőházi tag lesz. A jelölésről a kormánypárt még nem döntött.

Gyöngyös: Bozók Pál Wolff-p., Persányi Ádám keresztény ellenzéki, Szinnyci-Merse Jenő kultuszminiszteri tanácsos, korm. p.

Gyútk: Pesty Pál igazságügyminiszter, korm. p.

Győr: Németh Károly ker. gazd. p., Malasits Géza szoc.-dem., Szabó Dezső balp., Darányi Ferenc fájv., Klebelsberg Kunó gróf korm. p., Boros Alán és Weigand Antal Wolff-p.

Gyula: Lukács György korm. p., Denhof Antal dr., Klebelsberg miniszter titkára, korm. p.

Hajdusoboszló: Barabás Samu korm. p., Klár Zoltán dr. Kossuth-p., Dánér Béla fájv.

Hatvan: Fáy Gyula korm. p., páter Bónis Arkangyal pkv., Weiss Konrád Wolff-p., Buda-

házy Miklós fájv. (A kerület volt képviselője, Petrichovich-Horváth Emil báró nem lép föl.)

Igái: Eöry-Szabó Dezső pkv., Gálffy Dénes dr. miniszteri osztálytanácsos, korm. p.

Jászberény: Apponyi Albert gróf pkv., Budavári László fájv.

Jászapáti: K. Pethes László korm. p., Hegedüs Kálmán dr. volt munkapárti képviselő, korm. p.

Kiskunfélegyháza: Horváth Zoltán Kossuth-p., ellenjellyel nélkül.

Kiskunmajsa: Kovács J. István korm. p., (a kerület eddigi képviselője, Endre Zsigmond korm. p., itt nem lép föl), Horváth Zoltán Kossuth-p.

Körmeend: Sigray Antal gróf pkv. legit.

Kiskundoroszma: Eckhardt Tibor fájv., Madarassy Gábor, volt Csongrád megyei főispán, korm. p.

Kápolna: Mayer János földmívelésügyi miniszter, korm. p.

Kapuvár: Ernszt Sándor ker. gazd. p. (A kerület eddigi képviselője Csik József ker.-szoc. volt.) Bartoldecsky József ottani földhírtos, Kossuth-párti.

Kiszombor: Kiss Menyhért balp., Kálnoki-Bedő Sándor korm. p.

Kiskomárom: Drózy Győző balp., Schandl Károly államtitkár, korm. p., Zichy Aladár gróf ker. gazd. p.

Katoicsa: Szabóky Jenő korm. p., Zichy Aladár gróf ker. gazd. p., Gajary Kálmán dr. pkv.

Keczeg: Csontos Imre korm. p., P. Abraham Dezső dr., aki három ekluson át függetlenségi programmal képviselte a kerületet, pártokivüli függetlenségi.

Kunszentmiklós: Mokcsay Zoltán korm. p., Héjas Iván fájvédő.

Lovasheregy: Cserty József balp., Anyán Béla sajtófőnök, korm. p.

Lajosmizse: Babasi-Halász Mária korm. p., Héjas Iván fájv.

Mohács: Prakatúr Tamás korm. p., Hoyos Miksa gróf korm. p. (A kerület eddigi képviselője, Mirbach Antal báró, nem lép föl.)

Mindszent: Szakács József korm. p.

Megyaszó: Forgács Miklós korm. p., Hovszky János fővárosi bizottsági tag, Wolff-p., Serényi István gróf pkv.

Makó: Petrovits György korm. p., Kiss Menyhért balp., Eckhardt Tibor fájv., Könyves-Kolonics József dr. Kossuth-párti.

Mezőcsát: Eder Antal korm. p., Nagy Ferenc dr., volt közéleti miniszter baloldali liberális.

Monor: Pakots József balp., Madarász István volt járási főszolgabíró, korm. p., Fürster Aurél pkv.

Miskolc: Huska Vilmos balp., Reisinger Ferenc szoc.-dem. A fájvédők listáján: Görgey László főjegyző és Prónay Pál, Szerényi József korm. p., Haller István ker. gazd. p.

Nagykátán: Viczián István korm. p., Bíró Imre Boldizsár balp.

Nagyigmánd: Péntek Pál korm. p. (A kerület eddigi képviselője, Szijj Bálint korm. p., visszavonul.)

Nagyszalonta: Berky Gyula korm. p.

Nádudvar: Petry Pál államtitkár, korm. p.

Nagyvácsány: Iktódy Szabó János korm. p., Zsigmond Gyula dr. volt rendőrkapitány, pkv.

Nyírháza: Szabóky Alajos pénzügyi államtitkár, korm. p., Rákóczy Béla, az Éme központi igazgatója, fájv. (Érdőhegyi Lajos, a kerület eddigi képviselője, más kerületben lép föl.)

Oroszláza: Csizmazia András korm. p., Nagy Vince dr. Kossuth-p., Drózy Győző balpárti.

Ónod: Borbély-Maczkó Emil fájv. (Meczer László, az eddigi korm. p. képviselő, főrendiházi tag lesz.)

Ózd: Bíró Pál korm. p., Borbély-Maczkó Emil fájv.

Pécs: Oberhammer Antal korm. p., Esztergályos János szoc.-dem., Szabó József ker.-szoc.

Péternémet: Bell Miklós fájv., Plósz István gazdálkodó, korm. p.

Pápa: Paupera Ferenc korm. p., Hegedüs Loránd pkv.

Regéc: Láng János ker. gazd. p., báró Vajnick Miklós dr. budapesti ügyvéd, pártokivüli kormánytanácsos, Ernszt Lajos dr. bajai ügyvéd, Kossuth-párti.

Salgótarján: Klárik Ferenc szoc.-dem., Sztranyavszky Sándor belügyi államtitkár, korm. p.

Sajószentpéter: Hermann Miksa kereskedelmi miniszter, korm. p., Hebrony József helybeli ügyvéd, pkv.

Sopron: Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter, korm. p., Hebelt Ede szoc.-dem.

Sopronlővő: Zichy János gróf ker. gazd. p.

Soroksár: Filtz Artur korm. p., Knaller Győző szoc.-dem.

Szentes: Bugyi Antal korm. p., Klár Zoltán dr. balp.

Szabadszállás: Prónay György báró miniszterelnökségi államtitkár, korm. p., Szabó Balázs korm. p., Nagy László dr. balpárti. (Az eddigi képviselő, Varsányi Gábor korm. p., nem lép föl.)

Szeged: Rassay Károly és Szakács Andor balp., Klebelsberg Kunó gróf, Koszó István dr. és Tóth Imre dr. korm. p., Wolff Károly ker. gazd. p.

Szentendre: Almásy László korm. p., Gonda Béla szoc.-dem.

Tiszaújváros: Szabó Sándor korm. p., Benkő Gábor balp.

Tótkomlós: Dénes István balp., Bertóthy Gyula uradalmi ügyész, korm. p., Rádszany-Papp Geleón, a Dénes-féle munkáspárt volt elnöke, korm. p.

Tompa: Podmaniczky Endre báró korm. p. (hivatalos jelölt), Mamsich Mihály dr. korm. p.

Tarpa: Porkoláb István nyíregyházi ügyvéd, pkv. (A kerületet eddig Zsirkay János fájv. képviselte.)

Tata: Bogya János korm. p., Henzer István kispap, Collas Tibor báró legitimista.

Tiszafüred: Graefl Jenő korm. p., Kollmann Dezső dr. Kossuth-p.

Tura: Kálmán István korm. p., Balla Aladár, aki a múlt választáson 9 szóval maradt kisebbségben, Vasárnap monstrekküldöttség kereste föl és pártokivüli 48-as programmal fölajánlotta neki a jelöltséget, amit elfogadott.

Vác: Krakk Kálmán korm. p., Schrantz Pál dr. Wolff-p., Póka-Pivny Béla balpárti.

Veszprém: Rainprecht Antal dr. balp., Vess József népjelölti miniszter, ker. gazd. p.

Vásárosnamény: Nagy Ernő balp., Tomsányi Vilmos Pál volt igazságügyminiszter, korm. p., Konkoly-Tege László.

Zalaegerszeg: Farkas Tibor agrár-p., Brigtovits Károly korm. p., Kray István korm. p.

Palotától kunyhóig

egyaránt ismerik és használják évtizedek óta a páratlan hatású

DIANA sósborszeszt

melyet a közvélemény a legerősebb és legjobb házszer gyanánt emleget.

A valódi Diana sósborszeszt mindenféle hűlésből eredő szagutatóknál, eszók, kőszvényes bántalmaknál és idegfájdalmaknál fájdalomcsillapító hatású.

Megerőltetésből származó kimerültségnél, testi és szellemi fáradtságnál frissítő. Elénkíti a vérkeringést, fokozza a kitartást, visszaadja a testi erőt és szellemi frisseséget, növeli az ellenálló-képességet.

Átmeneti- és télikabátok

gyönyörű kivitelben, nagyon olcsón, készen kaphatók. A vevő kívánságára ugyanazon ártért mértékű után is készítenek.

WIDDER férfiszabó, IV. Városház-ut ca 20, Telefon: 95-75

Leendő anyák!

A „Mars” golyóscsapágyu gyermekköcsök és megkímélik a sok bosszuságtól. Kizárólagos eladás: BRUCK vasbutor-gyár, Andrássy-ut 38, Párisval szemben

Vázsonyi Vilmos özvegyének mandátumot ajánlott föl vasárnap a Terézváros küldöttsége

Vázsonyiné könnyezve köszönte meg és hátrította el a megítisztetést

(A Reggel tudósítójától.) A független demokráta párt kebelében már megalakultak a tárgyalások arra vonatkozóan, kiket jelöljenek a különböző fővárosi kerületek listáin. Vázsonyi avánt garde-ja között lassan az a hangulat alakult ki, hogy az elhunyt szellemében járnak el, ha

az északi kerület listavezetői helyét Vázsonyi Vilmosnénak ajánlják föl.

Vasárnap délután nagyobb küldöttség kereste föl Vázsonyi Vilmosné Bulyovszky-utcai lakásán. A küldöttség vezetői voltak: Kakuja Károly, Pethő Ernő dr., Wilhelm Adolf dr., Kivovits Károly és Nobel Károly. A Vázsonyi-lakás ma is változatlanul ugyanaz, mint az elhunyt életében volt, a berendezés nem változott semmi, csak Vázsonyi egykori fogadószobájában függ a falon a nagy halott gyász-fátyolos arcképe, egy kis asztalon pedig egy most készült, mellszobra, Földes Lenke szobrászművész műve. Vázsonyi Vilmosné fekete ruhában, vállán könnyű fekete kendőccel ül a fogadószoba íróasztalánál. Az érkezők sorra kezét esókolnak az özvegynek, majd előre lép a küldöttség szóknak, a fehérszakállas Kakuja Károly fővárosi bizottsági tag.

— Kegyelmes asszonyom! — kezdi halk, elfogódott hangon. — Amióta mi elvesztettük azt az embert, aki vezére volt a magyar demokráciának, akinek szavaiban minden hívő evangéliumot látott, — azóta árváknak érezzük magunkat. Akit méltó örökösének gondolunk: az ő fia, sajnos, meg nincs abban a korban, hogy a politikában és a parlamentben helyettesítse azt az embert, akit talán egy ember nem is tud helyettesíteni. Ezért a VI. kerület polgárai, Vázsonyi legrövidebb, legbenfentesebb hívei azt kívánják, hogy helyette özvegye vegyen részt a magyar politikában, a magyar demokrácia irányításában.

Mi most eljöttünk, kegyelmes asszonyunk, hogy megkérdezzük: érez-e erőt, érez-e kedvet ahhoz, hogy elvállalja a VI. kerület listájának vezetőhelyén való jelölését: a Terézváros mandátumát?

Meghatott esőndben emelkedett föl karoszkékéből Vázsonyi Vilmosné és — már első szavainál könnyekre fakadva — mondott választ:

— En még abból az emberfajtából való vagyok, akik tudnak hálásak lenni. És most hálás vagyok Önöknek ezért a megítisztelésért, mert látom belőle, hogy Vázsonyi emléke el még hívei között.

Elfogadnom azonban nem szabad,

amit Önök följajánlottak, mert érzem, hogy én, a gyöngy, gyászoló asszony, harcolni nem tudnék. Márpedig a politika egész harcot jelentene.

én csak azt folytathatnám, amit a férjem abbahagyott, küzdelmet a választójogért, a numerus clausus

Gábor Ernőt, a Terézkerületi Szinpad volt táncos-kórikusát kokaincsempészs miatt vasárnap őrizetbe vette a rendőrség

(A Reggel tudósítójától.) Hetek óta kereste a rendőrség Gábor Ernőt, a Terézkerületi Szinpad volt táncos-kórikusát, akit azzal gyanúsítottak, hogy kokaincsempészéssel foglalkozik. A kokaincsempészek nyomozása a VI. kerületi kapitányság speciális fődadata, miután az utóbbi években különösen a VI. kerület éjszakai világában terjedt el legjobban a kokain élvezésének szenvedélye. Kétes egzisztenciájú, élelmes emberek igyekeztek ezt kihasználni s ezért leginkább a VI. kerületben tűntek föl a kokaincsempészek is. Nemrégiben

egy került a kokaincsempészs gyanújába Gábor Ernő, a Terézkerületi Szinpad volt táncos-kórikusa is,

akiről köznevelésüvé vált az éjszakai világban, hogy miatt hadifogságban volt, kokainista lett. Gábor Ernőnek már régebben differenciája támadt a Terézkerületi Szinpad igaz-

eltörléséért, a lelkek békéjéért és mindazért, amit a demokrácia jelent. Nem érzek elég erőt ehhez. Önöket, Vázsonyi hű tanítványait arra kérem, hogy legyenek hű tanítómesterei fiamnak. Kívánságom pedig az, hogy helyettem az északi kerületben azt jelöljék, aki közülünk való, akiük jelölését Vázsonyi szelleme is kívánna.

Vázsonyiné szavaira Kakuja válaszolt, kijelentve, hogy a küldöttség sajnálatlalt veszi tudomásul Vázsonyiné elhatározását, amellyel a mandátumot elhárítja, de Vázsonyi zászlaját meg fogják őrizni továbbra is mindaddig, amíg azt Vázsonyi fának kezébe adhatják.

gatóságával és miután ügye a választott bíróság elé került, már hetek óta nem mutatkozott a színházánál. Így történt, hogy a rendőrség hetek óta hiába kereste Gábor, nem tudta megtalálni.

Vasárnap délben Gábor Ernő meglepetés-szerűen jelentkezett

a VI. kerületi kapitányságnál. Nyomban át-kísérték a főkapitányságra, ahol eljárást indítottak ellene. Gábor kihallgatásakor előadta, hogy a jobb társasághoz tartozó férfiaknak és színésznőknek valóban szerzett kokát, de nem csempészs útján, hanem receptre és pénzért senkitől sem fogadott el. A rendőrség ennek ellenére is

őrizetbe vette Gábor Ernőt és az eljárást lefolytatják ellene, mert a kokain tilos szer és továbbadása, ha nem is pénzért történik, büntetendő kihágás.

Klebsberg vasárnap a legitimistákat és a fajvédőket dicsérte, a baloldali ellenzékét kritizálta Vácott

Vác, november 14. (A Reggel tudósítójától.) Kraker Kálmán egypárti képviselő vasárnap beszámolót tartott és bejelentette, hogy nem vállal többé mandátumot, mert mint Vác polgármestere, kizárólag a város érdekeit akarja szolgálni. Ezután

gróf Klebsberg Kunó közoktatásügyi miniszter mondott hosszabb beszédet:

— Vác polgárságának föl kell tenni a kérdést, melyik pártja adja szavazatát. A szélsőjobboldalon ott vannak a fajvédők és a legitimisták, meggyőződéses férfiak, nem tagadom.

Ha a szélsőjobboldalnak adnának is többséget, akkor is olyan két csoporttal állunk egymással szemben, amelyek nem fének meg egymással. A baloldalon ott vannak a szocialisták, azután a polgári radikálisok, de ezek sem egy pártban, hanem négy-öt pártban. Ezek a pártok egy blokkot alakítottak, de ez a blok most a választások előtt széthullott. Nem azért omlott föl, mert nagyon szeretik egymást, hanem nyilván azért, mert véleményük megosztottak.

Ha a blokknak adnának többséget a választók, ott is vita lenne, épp úgy, mint a szélsőjobboldalon.

Még dupla árért sem kaphatja

más autóban azt a kellemes, zajtalan motormunkát, azt a tartós anyagot, azt a pazar kiviteli karosszériát, amelyet az

ESSEX-SIX

nyújt Önnek 110 millió koronáért, luxuskarosszériával 120 millió koronáért

Bárdi
Kossuth Lajos-utca 6

Herriot ellen véres tüntetést rendeztek a „király rikkancsai“

Páris, november 14.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A Sorbonneon „a király rikkancsai“nak egy csoportja megkísérelte a hallgatokkal telt előadóterembe való benyomulást, hogy

Herriot közoktatásügyi minisztert megakadályozza beszéde elmondásában.

A teremben elhelyezkedett tüntetők Herriot minisztert belépésekor gúnyos kiáltásokkal fogadták. A Sorbonne előtt

a rendőrsztriviselek és „a király rikkancsai“ között összeütközésre került a sor.

A rendőrsztriviselek közül tízenhárman sebesültek meg, egyikük meglehetősen súlyosan.

Selyem pouplining
szmokinghoz vagy frakkig 200 ezer

GÁL SÁNDOR
FEHERNEMŰ-
ÉS URIDIVAT-
KÜLÖNLEGESSÉGEK

BUDAPEST
IV. KÁROLY-KÖRÜT 3
Telefon: J. 60-43

Házikabát
selyemszínőrzéssel és báronygalállal 450 ezer

HÓ és SÁRCIPÓ kapható és javítható legelősebben Vadász István gumüzem, Kertész-u. 50. Király-utcaánál. Tel.: J. 134-14

NEUMANN M.

kir. udvari és kamarai szállító
IV, Muzeum-körut 1

Férfi öltöny	800.000
Férfi átmeneti kabát	1,150.000
Férfi télikabát	1,800.000

NEUMANN M.

kir. udvari és kamarai szállító
IV, Muzeum-körut 1

A döbbenetes néma két perc, amely alatt a 11-ik hónap 11-ik napján 11 órakor megállt az élet Angliában

Az „Unknown Warrior“

London, november 12.

(A Reggel munkatársától.) Anglia nagyságának egyik legimpozánsabb bizonyítéka, hogy a háború hőseit, a rokkantakat, a féllábúakat, a vakokat tisztelik, becsülik és megéltét nyújtának nekik. Az ex-service man az első, akinek kenyeret adnak. Flandriában gázt evett, vért ivott; egy életen keresztül kenyeret kell adnunk neki, ha rászorul — mondja az angol. És amerre nézel, szobrok és kőtáblák hirdetik, hogy nemcsak az angol anyák a brit özvegyek emlékeznek vissza kedves halottaikra, de az állam is. November 11-én délelőtt 11 órakor két percig megállt az élet Angliában, főtlen fővel, könnyes szemmel áldozik a British Empire a világháború angol hősi halottai emlékének.

A 11. hónap 11-ik napjának 11-ik órájában
szünt meg a vérontás 1918-ban

a flandriai fronton és azóta ennek a napnak évfordulóján délelőtt fekete ruhában a halottakat gyászolják, éjszaka pedig mámorba futtatva ünneplik a győzelmet. Az emberek gomblyukában flandriai pipacs virít. Az özvegyeknek sokszáz ezer fontot gyűjtöttek a pipacsok árusításával. Haig tábornok, az angolok flandriai hőse, a legfőbb védnöke a poppyt árusító jótékony szövetségnek, kiáltvánnyal fordult a nemzethez, hogy minden angol viselje ezen a napon a véres világháború vörös virágát és főlhívása eredményes. Nincs ember Angliában, király vagy koldus, szegény asszony vagy kényes dáma, akinek gomblyukában ne dalolna gyász és győzelmet a bódító pipacs.

1926 november 11-én.

nyolc évvel a világhódoltság befejezése után, a Cénotáph előtt, az ismeretlen katoná emlékművével találkoztam a „glorious death”-tel, a dieszóság halottal. Szírke, piszkos novemberi köd az utcákon. A szítáló esőben ernyő nélkül állott a sokszáz ezer ember a White Hall előtt. Koszoruk száza. Délafrika, az aranymező, Ausztrália, Canada, egész Nagy-britannia hatalmas testének minden tagja elküldte a maga koszorúját.

Hódolat a halhatatlan hősöknek!

Fölvonnul a testőrgárda, két méter magas, piros egyenruhás, medvebőrészkös angol fiékek. A cementtel aláépített kőköcsök rangunk a léptük alatt. A szív összeszorul. Béke, pacifizmus, de az ököl görcsösen rángatózik; ezek a léptek taposták halálra legjobbjainkat. Fölhangzik a szóltár, kimossa a gyűlöletet a szívből. A röpülők, Anglia legnépszerűbb katonái, szállodálnak fejük fölött. London püspöke,

Eredeti Lyoni áruk
Crep de chinek
Crep Georgettek

legelősebb árban

Molnár Lajos

V. Vörösmarty-tér 3. I. em.

Raktárak: Parisia, IV. Sütő-utca 1

Janovitz művirágkereskedés,

IV. Koronaherceg-utca 2

Eladás nagyban is. Remek színek

Vigszínház

**A Noszty-fiu esete
Tóth Marival**

Minden este

A
MAGYAR IRODALOM
ÚJ, NAGY DÁTUMAI

NOV. 22

gyűlés hallatszik a Saint James Park felől,
lekerülnek a kalapok a fejről és

két percen keresztül csak a roppant ember-
tömeg lélegzése hallik a nagy esőndben.

Két percere megbénult Anglia, a vonatok nyílt
pályán álltak meg, elhallgat az autóbusszok
motorja, a bíróságoknál abhamarad a tárgyalás,
a gyárakban leteszik a kalapácsot. A néma
esőndben belesir az özvegyek zokogása és ami-
kor újabb gyűléses jelzi, hogy elmúlt a tisztel-
tetlenség két perce,

rettenetes muzsika tör az ég felé,

fekete özvegyek, gyermektelen anyák tiltako-
zása a háború és gyilkolás ellen. Este pedig a
Prince of Wales, aki reggel még atyja oldalán
táboriszűrke uniformisban hódolt a halottak-
nak, éjszaka pezsgős kedvel mulat hajnalig:
a győztes Anglia ünnepelte halottait.

Korda Tibor.

Vasárnapi nagygyűlésén több mint 3000 taggal megalakult a pesti izraelita hitközség ellenzéki pártja és hadat üzent a mostani vezetőségnek

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt
a régi képviselőházban nagyszabású gyűlést
tartottak

a pesti izraelita hitközség ellenzéki párt-
állású tagjai,

akik már régebben elégedetlenkednek a hit-
község vezetőségével. A hitközségi alapszabá-
lyok szerint a képviselőtestületi választások
nem az arányossági, hanem a többségi elv
alapján történnek, így aztán az ellenzék a hit-
község alkotmányos életében egyáltalán nem
juthat szóhoz. A gyűlés megtartására az adott
közvetlen okot, hogy a hitközség vezetősége
elmozdította állásából az Abonyi-utcai zsidó
gimnázium két hitoktatóját, Dr. Bereczeller Bernát
megnyitóját után dr. Hegedűs József fővárosi
bizottsági tag vette át az elnöklést és szavai-
ban változtatta azokat a földadatokat, amiknek
elvezésére a nagygyűlés összehívta. Dr.
Rosenfeld Viktor orvos beszédében azt mon-
dotta, hogy a két hitoktató elbocsátása nem
egyén szerelm, hanem az egyetemes zsidóság
sértelem. Rein Aron után dr. Blanner Mór
ügyvéd súlyos szavakkal támadta a hitközség
vezetőségét. Vázolta, hogy mennyire
antidemokratikus a hitközség egész ügy-
vitele.

Király Aladár terjeszti be ezután a határo-
zati javaslatot, amely kimondja, hogy

a pesti zsidóság tekintélyes része bizalmat-
lan a hitközség vezetőségével szemben,

tiltakozik a két tanár elbocsátása ellen, köve-
teli a hitközségi élet tisztaságát és politika-
mentességét és megalakítja a hitközségi ellen-
zéki pártot.

A határozati javaslatot egyhangulag elfo-
gadták, amire a nagygyűlés 1500 főnyi közön-
ségének legnagyobb része lelkes hangulatban
elhagyta a gyűlés színhelyét. Ekkor dr. Sebők
Dezso és Neustadt Miklós képviselőtestületi tag-
ok, akik már előbb ideges közbeszólásokkal
próbálták megzavarni a nagygyűlés emelke-
dett hangulatát, védelmükbe akarták venni a
hitközség vezetőségét, de a jelenlévők lehurag-
ták őket. Az incidens után megválasztották az

Villányi pezsgő

(Schaumburg-Lippe)

CSAK RÉGI ÉVJÁRATOK

Páris modelházai

által divatba hozott

Gallér- és diszprembőr

darabonkénti eladását

Olcso szabott áron

földszinti helyiségben
megkezdttem

RÓZSA szücs

Kristóf-tér sarok

NAGY ENDRE ÚJ REGÉNYE
LUKITS MILOS KALANDJAI
MEGJELENIK A GENIUSNÁL

„A választásból nagy vadászatot csinálnak, ahol a nyulak fizetik a hajtókat és a hajtók szavazni viszik a nyulakat” —

mondta Rassay a választási agitációt megnyitó vasárnapi beszédében

Az Erzsébetvárosi Demokrata Körben tartott nagygyűlésről a tömeg kiszorult a lépcsőházba és az utcára. — „Négy évig verekedtünk értetek, most négy hétig ti verekedjétek értünk!”

(A Reggel tudósítójától.) A Független Nemzeti Demokrata Párt vasárnap tartotta a választási mozgalmat bevezető **első nagygyűlést** az Erzsébetvárosi Demokrata Körben. Dél-élelt 11 órára nemcsak a Kör nagyterme és összes mellékterméi teltek meg zsúfoltságig választó polgárokkal, hanem az előszobát, a folyosókat, sőt a lépcsőházat is eldelték az emberek, az utcán pedig állandóan nagy tömeg állott, amely már nem tudott bejutni az épületbe. Az érkező politikusokat percekig tartó ovációval fogadták. A nagygyűlést az összehívók nevében felszólaló dr. **Lányi Géza** bevezető szavai után **Magyar Miklós** elnök nyitotta meg:

— Futóbolondnak kell lennie, aki elhiszi Kállayék programját, amely nem más, mint **Judenfänger**. A pénzügyminiszter tetszetős ígéretekkel telt a parlament kapuzárasa előtt, de ennek a **Bauernführer**nek sem fog Budapest dolgozó népe bedőlni, amely olyan szegény, hogy **100.000 tárgyat zálogosított el az utolsó hónapban**. Kállay és Bud uraknak odadörögjük, hogy az ő **Kállay-kettősük tette tönkbe Budapest kereskedelmét és iparját!**

Ezután percekig tartó tapsvihar közepette

Rassay Károly

kezde meg beszédét:
— **Hát lesz választás?** — ezt kértem önöktől, hiszen a belügyi államtitkár ur azt mondta legutóbb, hogy ő nem tud választási előkészületekről, hiszen a választójogi törvény még ki sincs hirdetve és még titok, hogy **milyen lény a kerületi beosztás**. De a választási apparátust már megindították, a **választási nagytandcs már együtt ül a miniszterelnök** ur elnökléte alatt és **részvesznek benne a fajvédők és Wolffék is**.

Méltatlan, cinikus játék folyik a választással, ezzel a nagy, komoly alkotmányos aktsussal.

Hát kérde, mi a választás? Vass József azt mondta: **hajtóvadászat**. Mindig tudtam, hogy annak a sok vadásztársának nem jó vége lesz, ime, még a választásból is egy nagy vadászatot csinálnak és én kérde, hogy kik a vadak és kik a vadászok? Én még nem láttam olyan vadászatot,

ahol a nyulak fizetik a hajtókat és ahol a hajtók szavazni viszik a nyulakat.

A választásokat a kormány **privátüggyként, pártkérdésnek** kezeli és eszenbe jutnak erről a régi **választási atrocitások**, amelyek a nemzet rossz hírnevét okozták a külföldön, amelyek erős támadási alapot adtak ellenünk a **Scotus Viatoroknak** és más agitátoroknak. **A mostani választási előkészületek arra mutatnak, hogy**

megint meg akarják hurelni a magyar állam jóhírnevét a külföldön.

Néhányan itt közbeszólnak, hogy a terror és a pénzeles helyzet a kormány inkább a **hadikölesönöket** valorizálja és elkezeredett kifakadások hangzának el a magas adók ellen. Rassay így folytatja:

— Szeretném, ha a pénzügyminiszter itt volna és látná az elkezeredés viharos kitörését a **szakadék szélén tántorogó existenciák** ajkán. Én azt hiszem, hogy ezeket a súlyos sérelmeket csak úgy tudjuk orvosolni, az égető pénzügyi,

gazdasági és szociális problémákat úgy tudjuk megoldani, ha

megmentjük Magyarországot alkotmányát a mostani választásokon,

ha módot teremtünk a polgári akarat szabad megnyilvánulásának és keresztülvisszük azt, hogy

ne apró klikkek, ne kis társadalmi rétegek kezében legyen az uralom Magyarországon fölötte, hanem annak a polgári tömegnek a kezében.

amelyek föl kell eszmélnie közönnyességéből és szembe kell szállnia a mai önkényes és erőszakos kormányzattal. Én eddig is betartottam azt az ígéretet, hogy mindent elkövetek, hogy a magyar demokráciát történelmi beteljesülése felé vigyem és ezt az ígéretet most úgy váltom be, hogy a **szabadelvűség és a demokrácia jegyében fölveszem a választási küzdelmet a reakció ellen az önök támogatásával.** Mindenütt, ahol járok az országban.

Főszólam a polgárság

és odáll a mi zászlónk mellé, amely nem béke-széges idők díszes selyemzászlaja, de meg-tépett, golyószagotát zászló, amely ott lobo-gott a polgári szabadságjogok szimbólumaként **Ilákézi Ferenc, Kossuth Lajos** és az utolsó három évizet alatt **Vázsonyi Vilmos** kezében. Nemesak abszolútisztikus királyok, de kis kalandorok, a hatalomtól megmámorosodott poli-tikusok is veszedelembé dönthetik az alkot-mányt, amely nem jelent többet, sem keveseb-bet, mint hogy a **mép maga intézi saját sorsát**. A közgazdasági kérdéseket a politika nagy problémáinak megoldása nélkül nem lehet meg-oldani és nekünk az a kötelességünk, hogy visszaállítsuk a **polgárság örendelkezési jog-át**, — a kenyerét megkeresi maga is.

A választási harcban fognak önök hallani liberális jelszavakat tettek nélkül, fognak hallani beszédeket a numerus clausus ellen annak fontartásával és fognak hallani adó-mérséklésről, amikor adóemelést esinálnak,

olyanoktól, akiknek mindennél fontosabb az, hogy a hatalom a kezükben legyen. **Olyan poli-tikusok, akik nemrég a liberalizmusra esküd-tek, most örökig tanácskoznak Bethlennel és ígéretet akarnak tőle kivenni a jövő ígéreteire.** Tetemre hívom őket ebben a tereben, **hogy tudják összegyűjteni ezt azokkal a fogadal-makkal, amelyeket önök előtt a demokráciára és szabadelvűsége tettek.**

A numerus clausus eltörlésével jönnek, de ez csak csalétek, csak alimizsna,

amelyet bármikor vissza lehet venni attól a társadalomtól, amely nem rendelkezik az öt természetesen megillető szabadságjogok teljessége fölött. Nem ilyen ajándék kell a magyar népnek, amelynek szabadelvű lelke ün-dorral fordul el a numerus clausus politikájá-nak szemlétől, hanem

beesíletes, demokratikus és szabadelvű poli-tika kell, amely nem ajándékképpen, ha-nem automatikusan megszünteli a numerus clausus középkori intézményét.

Én bízom abban, hogy ezek az ígéreték, ezek a **jelmez jelszavak** nem fogják megtantoritani önöket abban, hogy ne csak támogatásnak ben-nünket, de **dolgozzanak is értünk a most köv-etkező hetekben.** Önöktől, Budapest polgárságá-

tól várja az ország, hogy álljanak oda az élre és ne hagyják eszenben a szabadelvűség és de-mokrácia zászlaját, mert

Budapest mindig írség volt a szabadelvű-ség mellett és én biztosra veszem, hogy most sem fog kapitulálni.

Bizalommal fordulok a **sajtóhoz**, amely a maga életét menti meg, ha bennünket támogat. És fordulok az **ifjúsághoz**, mert a demokráciának az a munkája, amelyet mi végzünk a reakció hatalmával szemben, fogja meghozni a szabad-dabb jövőt és a nyugatibb élet megteremtésének föltételeit. **Hűség, munka, fejelem** az elkövet-kező hetekben és bízom benne, hogy minék lesz a győzelem!

Rassay beszéde után percekig tombolva ün-nepli a közönség az egyesült balpárt vezérét, majd

Baracs Marcel

emelkedik szólásra.

— Boldor ország az, amely úgy választhat, hogy az új parlament, mint a nazarethi csecsemő, karácsonyra le-gyon itt. Ez a csecsemő ott fog feküdni

a Bethleni jászolban,

amely mellé odakötik a **bibliai hagyomány állatját, a szamarat: a Bethleni jászol körül ott fog állni a nép.** De ti ne hagyjátok magatokat megévezésen kis és nagy **korruptoroktól.** A kormány a fajvédőknek nem fog ko-moly elleneljelét állítani, mert számítnak arra az el-ernyedt polgárságra, amely elhiszi, hogy a **liberális Bethlen utatlatál el a fajvédők között** és tárgyal velük mindenféle paktumokról.

A következő szónok

Pakots József.

— Le vannak áldozva azok a politikusok — mondotta —, akik most, a választások jönnek hirdetni a szabadelvű-séget. Olyanok ők, mint a római patriciusok, akik csak éjjel voltak keresztények, de nappal a pogány vallásnak hódoltak. **Ezek a ti drótkövek, az ő szerepük olyan, mint a fehérsávós katonák a hadgyakorlaton.**

leteszik a fegyvert és mint zászmányt szállítják Beth-lennek a polgárságot.

Ne feledjék, hogy 30 éven keresztül egy férfi járt-kelt itt, aki odatette fölté a kispolgári keblekre és meg-kérdezte: **Mi fáj!** Akik Vázsonyi szent hagyatékával szembefordulnak, azok a demokráciát és szabadelvűséget árulják el, azok

hamis lobogó alatt az önök sorsát árulják el.

Egy újságban, amely állítgala a zsidóság patentirozott orgánuma, jelentkezik valaki és azt mondja, hogy a polgárságnak egy igaz vezére van és ez **Bethlen István.** Ne hallgassanak az árulóra, vessék meg a korrupt, et-letlen létekkifutókat, akik egy tál lencséből eladják **Vázsonyi örökségét**, jöjjenek utánunk, Vázsonyi katonái után, mi talán elpusztulunk, de önöknek győzni kell.

Bródy Ernő

azzal kezdi beszédét, hogy **vissza kell térni a 48-as jogfolytonossághoz, a hamisítatlan nép-képviselethez, a sajtószabadsághoz és az ösz-szes szabadságjogokhoz.**

— Nekem nem a adóhívatat és a zálogházak előtti gyülekezési jog kell — mondja — és nem a tilkos társaságok egyesülési szabadsága, nem egy olyan sajtó-szabadság, ahol a sajtónak szabad némanak maradnia.

Vázsonyi Vilmos nemesak ebből a pártból hiányzik, de hiányzik az egész magyar nemzet előleiből.

Itt vannak Vázsonyi lelki örökösei, akik vele egy életen át szolgálták az eszmét és a demokrata párt rendület-lenül áll minden ostromot. Rendezetlen vallásnak nem léphetnek be az egységes pártba, de a sötétségben, vörös ábrások mellett és

az egységes párt köser kifőzésében, a Kállay-pártban, **helyet foglalhatnak.** Egyszeres politikai szadizmus volna, ha a városi polgárság, amelyet eddig korbacsalat ütöttek, az ő szolgálataukba szegődnek.

A politikusok sorában

Fabián Béla

volt az utolsó szónok:

— Bethlennék már 1922-ben sem hittek, hát még ma, 1926-ban! Hivogtatják az embereket, hogy mindenki járjon be hozzájuk, de bizony nem megy be senki. **Az egységes párt a minisztereknek inkupusztá nyaralása óta készül a választásokra, készül a hajtóvadásatra.** És most, né-hány nappal a választás előtt, ezal az indokolással tagadnak meg gyűlési engedélyeket, hogy még meszte van a választás. Wolffekkel és Gömbösökkel Bethlen nem a székekykóposzta készítéséről tárgyal, hanem arról, **hogyan lehetne a parlamentből kidőgni azokat a liberális politikusokat, akik bátran meg merték mondani az igazat.**

Négy évig verekedtünk értetek, most négy hétig ti verekedjétek értünk.

A nagygyűlés **Baracs Marcelné** beszéde-vel végződött.

NEMZETKÖZI ORFEUM

TABARIN

VIII. RAKÓCZI-UT 63

Minden este pont **10 órai** kezdettel a szenzációs novemberi

Kabaré-, Varieté- és Táncműsor

Ma záróra **5 óra** kor

TUNGSRAM

MR-X

UNIVERZÁLIS CSŐ FELÜLMULHATATLAN!

ZALOGCÉDULÁKAT kiváltak. Elszereket bármikind drágában veszek. Alapítattott: **Singer J. IV, Egyetem-utca 11.** 1896. Telefon.

ZONGORÁK

lenolósobban **LYRA** R.T.-nál VII. Erzsébet-körút 19.

Mile Ivonne D'Arc énekel, táncol a felbőszült oroszánok között minden este a Royal Orfeumban

Kezdeté 8 óraker

Telefon: J. 121-68

HIREK

Az alkony néma húrjain

Csalódás volt az én borom
Rózsám színe a korom
Arnyék, sóhaj hosszúra nőtt
Ó ciprusok, főúri nők

A csillagokból estem én
Itt lenn szívet kerestem én
A hold, a nap nem szívok ők
Ó ciprusok, főúri nők

Mély útamon tűnök tova
Megyek semerre, sohova
Kimúlok mint szél és idők
Ó ciprusok, főúri nők

Az alkony néma húrjain
Elhúzom hárfás újjam
Tengerre zeng az árva gög
Ó ciprusok, főúri nők

Szép Ernő

Flegma, Ponyatovszki!

— Levél a szerkesztőhöz —

— Valóban választások lesznek Magyarországon? Ezt mondja minden hírhang — hát el kell hinni még azoknak is, akik úgy megutálkoztak, hogy már az ablakon kitékinteni se volt kedvük! Sokan voltak és sokan vannak még mindig ezek a magányosok, akik céltalanul keresgélnek életük folytatását ott, ahol egykor letették a fonalat és annak nyomavesszeli az esztendők avarjában.

Sokan vannak Magyarországon, igen tisztelt Szerkesztő barátom, akik éppen úgy elfutamodnak az utcasarokra ragasztott plakátjól, mint elfutamodtak az utcai ünnepélyek, lármás demonstrációk, cirkuszos fönyolások elől. Akik már nem hisznek sem a népgyűlések öbölös urambátyáimnak, akik annyiszor megszalasztották a maguk (és a mások) életében, hogy nélkülük magányból nem mernek előbujni, mint az üldözött esiga. Akik már akkor is sietősen bezárják magukra az ajtókat, ha csak vándorszínházak produkálják magukat az udvaron, — hát még hogy elbujnak akkor, amikor a kortesdobokat zörgetik meg!

Emlékszel, tisztelt Szerkesztő ur, hogy hányan voltak olyanok az elhunyt választáskor, akik óvakodtak a szavazástól?

Akik akkor elbujdostak a közöny és nem-törődomség bástyái mögé: az elmúlt években sem találtak arra okot, hogy az önmaguk választotta számkivetettségbe visszabörtököljenek az ugynevezett közéletbe. Igaz, hogy nem is igen hívogatta senki azokat, akik az életnek ama stációját, amelyeket odáig ők foglaltak el: átengedtek másoknak. Nem hallottam, hogy egyetlen remélt is előszalagolt volna odvából, aki a háború után következő zord időkhöz elrejtőzött. Nem hallottam, hogy az utóbbi években bárki is azzal a neszsel tért volna vissza az elvonult magányból, hogy most már megint érdemes lesz élni, mert az időjárás kedvezőre fordult. Nem, egyetlen Gyertyaszentelő sem mutatta ezeknek az ember-medvéknek, hogy az idő kitavasodott. Talán most, a közelgő téli választás hívogassa őket vissza a népes piacokra, amelyek elől éppen elmenekültek, vagy a föllobogzott utcákra, amelyekben folyóúrt galléros kabátban suhantak tova, hogy se szerencsés, se szerencsétlen ismerősökkel ne találkozzanak? Ugyan mit ígér a közelgő tél havát majd fölkaivarogató választás azoknak a polgároknak, akik jöhízemiségükben önként átadták a helyüket másoknak, — akik már annyira megszokták a magányosságot, hogy néha mosolyogni is

mertek, amikor nem látta őket senki sem?

Azt hiszem, hogy nem kell magamtól megszízre eltávolodni, amikor annak a magyar embernek a figuráját keressélem, aki már a szemrehányást is elfelejtette a reakényszerített zordon évekért, de viszont, aki megengedi magának azt a luxust, hogy esőndes közlegyintéssel válaszoljon, amikor az új választás eshetőségeit, reményeit, magyszerű igazságtevőcsit fejtegetik előtte. Nem, semmi esetre az új képviselőválasztás jelképezi azt a sorsfordulatot, amelynek elkövetkezőkor érdemes volna fölhagyni a robinzonkodással, amely sorsfordulat eleven pezsdülést fecskendezne a lelőgatott lábakba, a lekókadott fejekbe, a tétlenül összekulcsolt kezekbe. A képviselőválasztás megtörténik a maga disznótoros, névnapos, kocsmás, korteses lefolyásával náluk nélkül is. Adja Isten, hogy hosszú legyen a kolbász, mint akár a programbeszéd. A kortesek ne rekedjenek be az első fagygyal, hanem úgy recessejen a hangjuk, mint a toroskaposzta. Adja Isten, hogy sokan akadjanak Magyarországon jámbor lelkek, akik az új választás eljövételével bizzanak sorsuk jobbrafordulásában, szívük meggyógyulásában, lelkük talpraállításában. De én már csak azok mellé esatlakozom, akik majd a leghangosabb zürzavarban is csak azt mondogatják:

— Flegma, Ponyatovszki!

Krúdy Gyula

— A meteorológiai intézet vasárnap jelentése. A budapesti meteorológiai intézet vasárnap kiadott jelentésében az időprognózis a következő: *Egyelőre még enyhe és tulnyomóan száraz, később megélénkülő nyugati légáramlatokkal változókéony idő.*

— A Dohány-utcai templomban elfogtak egy perselyfosztogatót. A budapesti rendőrség bizalmas értesítést kapott, hogy a Dohány-utcai zsidótemplomban reggelként egy fiatalember átjártan imádkozik, majd amikor a külszög elhagyja, visszasonn a templomba s a perselyt megdörzsölgé. Az értesítés folytán vasárnap detektívek figyelték a templomnál, ahol tetten is éretek. Bevittek a főkaptányságra, ahol kiűnt, hogy a fiatalember Reibberger László előnévű hivataltok. Ornitte vették.

— A frankhamisítási bünpör vádlottai előtt ma hirdeti a törvényszék a Kuria ítéletét. A frankhamisítási bünpörben szombaton készült el a Kuria ítéletének sokszorosítási munkája. Az írátközlet meg szombaton délben fekküldötték a Kuriaórol a büntetőtörvényszék elnökségéhez. *Török Gyéza* büntetőtörvényszéki elnök minden valószínűség szerint már ma, hétfőn intézkedni fog a Kuria ítéletének kihirdetése dolgában. Az eddigi elhatározások szerint a büntetőtörvényszék ítélettanácsa a kuriai ítéletet nem kézbesítés után közli a vádlottakkal, hanem evégből tárgyalást tűz ki és ott olvassák föl *Nádasy Imre, Windischgrätz Lajos* herceg és a többi vádlott előtt is a harmadbíróági ítéletet. Ezen a tárgyaláson semmiféle fölszólalásnak helye nincsen, mert a kuriai ítélet rendelkező részének ismertetése után nyomban véget ér ez a formális tárgyalás, még pedig azzal, hogy a bíróság átadja az ítéletet a királyi ügyészségnek a büntetés végrehajtása végett. A frankpörnek azok az elítélt vádlottai, akik az eszlenvedett vizsgálóati fogsággal még nem töltötték ki a Kuria által kiszabott büntetésüket, élnek a bünvádi pörrendtartás adta joggal, hogy büntetésük végrehajtásának elhalasztására az ügyészségtől két hónap halasztást kérjenek. Az ügyészség mind-egyiknek megadja a kéthónapos halasztást. A fogságban levő *Nádasy és Windischgrätz* hercegre vonatkozóan a büntetőtörvényszék ítélettanácsa az ítéletkihirdetés alkalmával határozza meg, hogy a vizsgálóati fogság idejét milyen mértékben számítja be a javukra.

— Szent László-ünnepség a Ludovikán. A Ludovika Akadémia vasárnap ünnepség keretében leplezte le Szent László képét. *Sipos Arpád* tábornok, a Ludovika parancsnoka mondott beszédet arról, hogy amint a lovasságot Szent György, ny a *gyalogoságot* Szent László eszméi vezérik és ezek az eszmék szavertabák elörszéllet és lovagi erőt a gyrtagos katonáknak. *Vitez Szirmay Béla* ctedes mondott még beszédet az ünnepségen.

— Yes porcellánpuder az egyedüli a világon, amely a poroskát nem tűni el.

— Uj Meindl-élet. A közismert Meindl-ég a napokban nyitotta meg 33-ik magyarországi fióküzletét a Hungária-körút 79. szám alatt, a Hungaria-körúton lakó verők kívánságára.

Orvosi gyógykozmetika
IV, Szervita-tér 5 (főcmelet) Telefon 59-92
helyi fogasztásra
szőrtelenítésre, fagyáskezelésre,
soványításra, teinfajításra

— A szegény ember. Most, amikor gazdagon távoznak a közéletből olyanok, akik szegényen indultak a honmentés nehéz kapaszkodóinak és amidőn lépnek a magas tribünökről azok, akik a hazáért nem gazdagságukat, hanem szegénységüket áldozták föl, most különösen tisztá lángal lobog föl a szegény ember emléke, aki nem ölévi, hanem egy emberöltőn át végzett hazafias munka után távozott szegényen a közéletből. *Vázsonyi Vilmos* emléke ragyogott föl szombaton, amidőn az emlékirzottság alakulóülésének szónokai szentelt olajat öntöttek a sirján világitó örökkémesbe, de nekünk most nem az elvek harcosa, a nagy jogász és izzó publicista és nem a győzelmes vezér rémlik föl fényes vízióban, hanem a tiszta ember, a szegény ember, aki megértette és megérezte, hogy miért tanította *Krisztus* a legszebb emberi pompának a szegénységet. Szegénynek maradni a közélet ormain, a politika élen és a lehetőségek kiserítése között, ez olyan szép példa, mint a pusztában megkiserített Szent Antalé, de *fájdalom*, olyan is, amelyet nem fog követni extatikus rajongók serege, hiszen azért, hogy szegények maradhassanak, aligha rágnák át magukat az emberek a most következő választások trágyahegyén.

— Kikkel indul harcba Budapestén a Wolf-párt? A keresztény-gazdasági párt vasárnap kijelölte azokat, akikkel a decemberi választáson harcba indul Budapest három kerületében. Az északi kerület Wolf-listáján első helyen *Ernst Sándor*, második helyen *Csilléry Andrá*s szerepel. Ha *Csilléry* a főváros törvényhatóságának Wolf-párti delegáltja lesz a felsőházba, akkor az északi kerület második helyét *Homonay Tivadár* kapja. A déli kerület listavezetője *Buday Dező* lesz, második helyen *Petrovics Gyula*t, harmadik helyen *Müller Antalt* jelölik. *Budán Wolf Károly* listavezetője mellett *Schlaichta Margit*, aki elzödszerint még, mint miszicsi névér, Amerikában van, *Joanovits Pál* és *Peresz Béla* indulnak harcba a keresztény-gazdasági párt jelölteiként.

— Neumann Berta (V. Dorottya-utca 3) értesíti a t. hölgyközönséget, hogy raktáron levő eredeti ruhák és köpenyek jutányos áron való kiárusítását megkezdte.

A legjobb magyar folytonégő kályhák

KALOR PERPETUUM

Övakodjunk az utánszalkóktól!

Övakodjunk az utánszalkóktól!

Budapest-Salgóterjáni Gépgyár és Vasöntő Rt.

(HIRSCH ES FRANK)

Budapest, VI, Aréna-út 128. Tel. 971-88

Városi raktár:

V., Kálmán-utca 15. Telefon: 993-25.

16 Házszámra ügyelni!

Brillánsokat, gyöngyöket

és régi ezüsttárgyakat Schmeigler Benő Király-kört 23. sz. (Köz) teljes értékben vásárol ponti várososhz főképműlő

Veszünk régiségeket, mártárgyakat, szőnyegeket, dísztárgyakat stb. Férfitruhat, fehereműt uszintón ezen tárgyakról **zálogjegyeket**

„UNIO” VIII. Rök Szilárd-u. 43. Telefon: Józset 75 60

Szőnyegek

valódi perzák nagy mennyiségben érkeztek, már EGY-MILJÓHÁROMSZÁZEZER K-61. Remekek összekötök, Átvelek már HETSZÁZEZER K-61 káphatók. Saját érdekben szöngyöket nagy áron előszárol. Kedvező fizetési feltételek mellett is. K-61-62. ODON. IV. Régi posta-utca 3.

VESZÜNK és csekély haszonnal **ELADUNK** régiségeket, antikbutorit, TELEFON József 103-68, TELEFON József 103-68, leletti és egyéb szőnyegeket **ANTIKART RT** (Igazgató: STERNBERG) Dob-u. 31, Kazinczy-u. saroküzlet

A MAGYAR IRODALOM UJ, NAGY DÁTUMAI

NOV. 29

A GENIUS KIADJA KOSZTOLÁNYI DEZSŐ ÉDES ANNA C. UJ REGÉNYÉT

Zadravetz nem tábori püspök többé és Jeruzsálembé zárandokolt, Bónis páternek pedig újból megengedte a pápa, hogy világi életet éljen

(A Reggel tudósítójától.) A küszöbön álló választásokkal kapcsolatban híre járt, hogy Zadravetz István tábori püspök mandátumot vállalt és mint a fájvédők jelöltje vesz részt a választási küzdelemben. A Reggel munkatársa beszélt erről

a katolikus püspöki kar egyik tagjával, aki a következő kijelentéseket tette:
— Zadravetz nem lesz képviselőjelölt, felsőbb utasításra többé nem vesz részt a közéletben. A frankhamisítási pör letárgyalása után

a Szentzék fölmentette tábori püspöki állásától és tudomására hozták, hogy mint szerzetesnek, a jövőben tartózkodnia kell minden nyilvános szerepléstől.

Ennek a szentszéki határozatnak következőiben

Zadravetz már hetekkel ezelőtt elutazott Magyarországból és ezidő szerint Jeruzsálemben tartózkodik.

Jeruzsálemi zárandokolta egy-két hónapig fog eltartani, azután pedig Keletre indul nagyobb téritőutra. Fölmerült, hogy a tábori püspöki pozíció betöltésére már a legközelebbi

hetekben előterjesztést tesznek, erre azonban, tudomásom szerint, csak a jövő év elején fog sor kerülni. Iletékes helyen Falba János ezredes-lelkészt szeretnék tábori püspökké kivezetni, de Arvai-Nagy Bálintról, a tábori püspök jelenlegi helyetteséről is beszélnek. Az állást mindenestre betöltik, amál is inkább, mert a református egyházak is van tábori püspöke. Ha nehezségek merülnek föl az utód személyének kiválasztásánál, akkor

a Szentzék valamelyik megyéspüspökünket fogja megbízni a tábori püspöki funkciókkal.

Zadravetz képviselőjelöltségével kapcsolatban szóba került, hogy

páter Bónis Arkangyal is föllép képviselőnek.

A püspöki iroda közölte A Reggel tudósítójával, hogy Bónisnak szabad örendelkezési joga van, annak ellenére, hogy Franciskánus barát, mert nemrégiben újabb

exlaustrációt kapott a római Szentzékétől, ami azt jelenti, hogy zárdán kívül lakhat, világi ruhát hordhat és résztvehet a politikai életben.

— Ripka—Kállay-agitáció, kabaré, bakk és kudarc egy terézvárosi kártyaklubban. A Ripka—Kállay-féle fővárosi Bethlen-párt megkezdte választási agitációját a Terézvárosban. Színhely: az Andrássy-út 81 alatti hírhedt kártyabaratlang, idő: szombat este 10 óra. Szombat tizenháromadikára esett és bizony az agitáció pechesen kezdődött, jobban mondva, végződött. Egy kabaréműsor keretében próbálták becsompészni a választási toborzást és a tagokat, mint minden szombtat este, most is egy kis bakkal egybekötött kabaréra invitálták. A podiumon azonban a rendes konferanسی, Boross Géza helyett egy idősebb ur jelent meg. Ünnepeles arccal kezdte dicsérni a kormányt és olyanokat mondott, hogy a kormány érdeme, hogy manapság nem verik be az emberek fejét éjjel az utcán... Tovább nem folytathatta, izgatott közbeszólások csattantak föl itt is, ott is. Erre a szónok azt ajánlotta, hogy álljon el, akit az utóbbi időben megtámadtak. Majd idehozuk magának az agyafőbe vert egyetemi hallgatókat! — kiabálta a hálás publikum. Többen Rassay Károlyt és a demokráta pártot kezdték eljenezni és olyan viharos tüntetés kerekedett Rassay mellett, hogy a szónok sápadtan menekült az emelvényről. Bizonyára sietett jelentést tenni a Ripka—Kállay-párt terézvárosi vezetéknek. A fölizgatott hangulatot a játékmester csillapította le: — Hölgyeim, uraim, kezdődik a bakk, tessék beszállni!...

— Halálös szerencsétlenség ért egy őrnagy-pilótát Spanyolországban. Madridból távozott: San Pietro őrnagy-pilóta repülőgéppel lezuhant és szörnyethalt.

— Vasárnap este melléltette magát az utóan egy amatőrboksbajnok. A Műegyetem előtt vasárnap este 10 óra után egy padon melléltette magát egy elegáns fiatalember. A kihívott mentők beszéltették a Rókus-kórházba. Két levelet találtak nála, egyikre ezt írta: „Széleimnek, Bokréta-utca”, a másikat a rendőrségnek címezte, de nem írta meg, hogy miért lett öngyilkos. Két igazolvány is volt még nála; mindkét igazolvány szerint az öngyilkos Pichler Lajos 21 éves bankhivatalnok, aki, ugy-látszik, amatőrboksbajnok, mert egyik igazolványát a Torna- és Vívó-Club boksbajnok szakosztálya állította ki. A rendőrség késő éjjeli nyomozást indított, hogy Pichler Lajos öngyilkosságának hátterét kiderítse.

— Bárá Hausner Lóthár nyugalmazott főköznal (ragikus halála. Boda Andor, a Bimbó-utca 49. számú ház tulajdonosa vasárnap bejelentette a rendőrségnek, hogy a házban lakó bárá Hausner Lóthár nyugalmazott főköznal napokkal ezelőtt elült és mivel az utóbbi időben súlyosbó betegsége miatt elkeresedten panaszkodott, attól tartanak, hogy öngyilkosságot követ el. A rendőrség a bejelentés után megállapította, hogy bárá Hausner Lóthár még a múlt szombaton eszméletlenül esett össze az utcán és a mentők az Új Szent János-kórházba szállították, ahol a hét végén tidőgyógyulásban meghalt. A nyugalmazott főköznal magányos ember volt, családja Erdélyben él, s így nem tudott idejében gondoskodni az elhunytól, mire bárá Hausert a kórház temettette el.

— A magyar kir. osztályosjátékban résztvevők kéretnek, hogy ha az új osztályosban játszani akarnak, úgy a megújítási összeget az előírt költséggel együtt (1/1 = 253.000, 1/2 = 128.000, 1/4 = 65.500 korona) fizessék meg, vagy pedig az előzetesnyeségből előzetes fizetés nélkül elküldött 2. osztályú sorjegyeket küldjék vissza. Huzás már folyó hó 17-én és 18-án.

— Házasság. Vámos Imre és Donáth Baby Budapest, házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Rendben folytak le Bulgáriában vasárnap a törvényhatósági választások. Szófiából táviratozták: A törvényhatósági választás vasárnap nyugalmában és a legteljesebb rendben folyt le. Semmiféle incidensről nem érkezett jelentés, sem a fővárosból, sem a vidékről. A szavazatok megszámlálása után az eredmény csak holnap válik ismeretessé.

— Betörték egy Cillől-dűt dívatálat. Eichel Miksa kereskedő vasárnap délután fedezte föl, hogy Cillől-ut 71. szám alatt levő dívatáruháza betörők jártak. A kiszált rendőri bizottság megállapította, hogy a betörők a ház pincéjében rejtőztek el, azután a pince ablakát kitörve, bejutottak a kirakathá és az üzlethelyiségbe, ahonnan 55 millió korona értékű ruhaneműt loptak el. A rendőrség a nyomozást megindította.

— Világosi Miksa tiznap ügyvédkezés után megint egyévi szilenciumot kapott. A Budapesti Ügyvédi Kamara fegyelmi bírósága szombaton dr. Baracs Marcel elnökelet alatt ismét dr. Világosi Miksa ügyvéd fegyelmi ügyeivel foglalkozott. Világosi 40 esztendő óta folytat gyakorlatot, de alig volt olyan esztendő, hogy egy-két fegyelmi ügye ne támadt volna. Mint a kliensfogdosás re-korderével, megtörtént vele az is, hogy két kliense egy ugyanazon ügyben pörbéli ellenfelek voltak és amikor a bíróság fölhiyta az ügyet tárgyalásra, Világosi jelentkezett mint a panaszos képviselője és mint a vádlott védője is. Legutóbb tavaly november 4-én lett jogerőssé az a fegyelmi ítélet, amely Világosi egy esztendőre függesztette föl az ügyvédség gyakorlatától. Ennek a büntetésnek a hatálya tehát most november 4-én járt le. De már megint fegyelmi bíróság elé került. Most azért vonták felelősségre, mert a Markó-utcai fogház iróddájában megszállította többek között dr. Landauer Eduárdot is, akit az ismert halálos kimenetelű párhajügyéből kifolyólag tartóztattak le s így „járlkozott” védőül: — Nézze, magát a törvény szék többszertendei államfogházra ítélte s most a tábla előtt lesz a főtárgyalása. Legjobb lesz, ha engem bíz meg a védelmével, mert van nekem egy esz-szonyismerősöm, aki jábarátságban van Degre Miklóssal, aki a maga ügyében a tábla fő-tárgyalásán elnökölni fog s e révén alaposan ismertetettattatott a büntetését. — A fegyelmi tárgyalásra a tanuk terhelő vallomása után dr. Kramer Emil kamarai ügyész vádbeszéle-ben azt hangoztatta, hogy most már véglegre-sen végezni kell Világosi Miksával és örökre ki kell gyomlálni az ügyvédi karból. Vécsey Marcel védő arra utalt, hogy Világosi 68 éves öreg ember, akinek mindig csak apró elté-lyedések miatt gyűlt meg a baja. A fegyelmi tanács viszont tanácskozás után dr. Világosi-t az ügyvédség gyakorlatától további egyez-tendi időtartamra függesztette föl.

— Wachtel Leó már évvel ezelőtt elvesztette száza-dal rongját. A Reggel jelentette először, hogy a múlt vasárnap délután a rendőrség őrizetbe vette Wachtel Leó volt százdost, fővárosi adótitviselőt. Wachtel szemé-lyre vonatkozóan a hónapév városparancsnokság most azt közli velünk, hogy Wachtel Leó volt százdost még 1921-ben elvesztette rangját s mint ilyen, Huszák nem tekinthető.

— Az ellenzéki Friedrich és a kormánypárti Wolff és Gömbös közös listája. A Keresztény Gazdasági Párt, a fájvédők és a keresztény ellenzék között napok óta tárgyalások vannak abban az irányban, hogy közös listával induljanak. Friedrich István közölte A Reggel munkatársával, hogy vasárnap is egész nap folyták a megbeszélések és hétfőn délig okvetlenül megtörténik a döntés. Ha az utolsó pillanatban az együttműködés meghiusulna, Gömbösök és Friedrichék akkor is okvetlenül együtt mennek a közéletbe. Az együttműködésre vonatkozóan a Keresztény Gazdasági Párt vezetőségé-nél is érdeklődtünk, ahol kijelentették, hogy a fájvédők és Friedrich vezetése alatt álló ke-resztény ellenzék minimális igényeket támasz-tottak, amelyek alapján az alapelvekre nézve már létre is jött a megegyezés. Valószínű, hogy a végleges megállapodásnak sem lesz akadályá.

— Veres gyermekfényképszelista. Olcsó karácsonyi árak! Harminecad-u. 3. Tel.: 135-70.

Az utcák kemény gránitkövezete minden lépésnél teljes mértékben igénybe veszi a szervezetet. Oly be-tegségeknél pedig, amelyeknél mozgás szükséges, alig néhány lépés után már növekvő fájdalmat érez az ember. Epekö, vesebaj, lábfej vagy idegesség miatt szenvedőknek, védekezniük kell a járásközben föllépő ki-méletlen megrázkódtatásoktól. Legegyszerűbb és leg-olcsóbb eszköze ennek a Palma-kaucuk sarok. A Palma-kaucuk sarok használata nem fenyűztes, sőt olcsóbb és tartósabb a bőrsaroknál. Aki Palma-sarokt visel cipőjén, élvezni fogja lépéseinek jóleső rugalmas-ságát és nem mond le róla többé.

olcsó kamat mellett folyósítunk Váltóhitelt autóra, ékszerre szingyere, zongorára és mindennemű áru-ra BANK ÉS ÁRUFORGALMI Nádor-utca 30. Telefon: Teréz 108-84 Tűzveszélyteket legelőnyösebben lebonnyoltunk

HOTEL CONTINENTAL SZALLODA
BUDAPEST, VILDOHRÁNYI 42/44

CONTINENTAL SZALLODA BUDAPEST
építkezése teljesen befejezve!
ELSŐRENDŰ CSALÁDI SZALLODA
180 SZOBA OLCÓS ÁRAK!

Legmodernebb berendezés, für-dőszobák és telefonos szobák pályaautóváros közelében!

RAGYOGÓ ÉTTEREM! ESTE ZENE!
Belső bejárát a Hungária gőzfürdőbe!
TAVIRAT: „CONTINENTALHOTEL”

Bethlen hetekkel ezelőtt figyelmeztette Kállay Tamást,

hogy ne mondjon le mandátumáról, mert a nemzetgyűlés föloszlata rövidesen amugyis bekövetkezik

„Öt választásra öt milliárdot költöttem“, — mondja Kállay, aki dohánytözsdevel cseréli föl a képviselőségét

(A Reggel tudósítójától.) Az új választás tervével illetően a kormány heteken át tartotta kínos bizonytalanságban a politikai életet és a közvéleményt és Sztranykowsky belügyi államtitkár még a legutóbb is úgy nyilatkozott, hogy „a decemberi választás teljesen ki van zárva“. Most azután kiderül, hogy

Kállay Tamás pár héttel ezelőtt azért nem mondott le a mandátumáról, mert Bethlen figyelmeztette, hogy fölösleges a sletség — úgy sem hosszú már az élete ennek a parlamentnek.

Kállay Tamás már nem lép föl az új választáson és ebből az alkalomból a következőket mondta A Reggel munkatársának:

— A politikai élet porondjáról a kényszerhelyzet távolít el engem. A huszonkét esztendő politikáját ugyanis anyagilag tönkretelt és most nagy munkával legalább annyit akarok szerezni, hogy megelégeljem a biztosítást és kötelezettségeimnek eleget tehessek. Huszonkét esztendő alatt öt választáson vettem részt és

az öt választás körülbelül háromszáz ezer aranykoronába, vagyis mai pénzben ötmilliárd koronába került.

En ugyanis mindig nagyon fontosnak tartottam, hogy a választó jövedelű legyen és ez bizony nem megy pénz nélkül. Azt terveztem, hogy az új választás alkalmából röpülőgépen járom be a kerületemet, most azonban, hogy többé nem lépek föl képviselőnek, ezt a kitűnő gondolatot átadom az utódaimnak. Elsősorban az 1905-iki választáson kerültem a parlamentbe ellenzéki programmal. Bebizonyította az akkori választás, hogy

az országos hangulattal mennyire nem veheti föl a versenyt a kormányhatalom minden pénze és pressziója.

Megválasztottak az 1906-iki és az 1910-iki választáson is. Ez az utóbbi választás volt a legdrágább mind az ő közötti, nem kevesebb, mint 125.000 aranykoronába került, ami mai pénzben kétmilliárdnak felel meg. A munkapártba 267-iknek léptem be és munkapárti programmal léptem föl az 1920. évi titkos választáson is, de Tokajban az öreg Bernáth Bélával szemben megbírtam. Az 1922-es választáson Kemence gyhangulattal küldött be a parlamentbe. Meg kell állapítanom, hogy

a régi parlamentek fönusa melegebb és barátságosabb volt

és magában a munkapártban is nagyobb volt az összetartás. Nagymagyarország sokkal több nagy egyéniséget adott, nagyobb volt a választék és csak ennek tulajdonítom, hogy

a parlamenti nivója esékent és mintha durvult volna a hangja is.

Huszonkét esztendő pályafutásom alatt seukit sem bántottam meg és remélem, hogy azokat a barátokat, akiket a politikus szerzett, nem fogja elveszíteni — a trafikos, a kereskedő. A különlegességi dohánytözsde nyitására vonatkozó elhatározásomról sem Bethlen, sem Bud nem tudott. Tömörly államtitkár tett nekem erre vonatkozóan ajánlatot, hogy a kincstárnak megmentsük azt a 25–30 milliárdot, amely eddig a külföldi dohányárak becsempészése

folytán veszendőbe ment. Ugy gondolom, hogy a közepes nagyságú egyiptomi cigarettá 1600–2000 koronába fog kerülni.

A tözsdenyitási engedély ugyan még nincs a kezben, de Tömörly ajánlatára való tekintettel,

már régen lemondottam volna a mandátumáról, ha Bethlen miniszterelnök négy héttel ezelőtt nem figyelmeztet, hogy a nemzetgyűlés föloszlata rövidesen amugy is bekövetkezik.

Különlegességi dohánytözsde előreláthatóan december elsején nyílik meg régiségeskereskedésem mellett, a Mária Valéria-utcában. Rupert képviselő úr azonban, sajnos, messze jár interpellációjában az igazságtól, amikor 200 milliós havi jövedelmet jósol. A békebeli forgalom negyvenmillió aranykorona, vagyis mai értékben körülbelül 60 milliárd volt a különlegességi dohányárunkban, amíg most 30 milliárdot kellene havonta keresnie a kincstárnak ahhoz, hogy nekem — 2–3%-os hasznom mellett — 200 milliós havi jövedelem legyen. Sajnos, ennek legföljebb egy tízedere számíthatok, mert elveszett az ország kétharmad része. Bizony, kevés embernek telik ma külföldi dohány fogyasztására és csak a boltom bére havonta 22 milliót emészt föl. Különben megfordítva kellett volna kezdenem, 25 évig kereskedőnek lenni és most föllépni képviselőnek...

Igy buszuk a politikától a magyar parlamentnél Apponyi, Andrássy, Zichy gróf, Rakovszky István és Patnoki Mór mellett egyik legrégibb képviselője...

— Colasanti olasz államtitkár Budapestre érkezett és holnap előadást tart az Akadémián. Arduno Colasanti, olasz szepművészeti államtitkár a magyar kultuskormány meghívására vasárnap délután a triezsi gyorsvonattal Budapestre érkezett és a Dunapalotában fogadta A Reggel tudósítóját. — Ezuttal egy hétfőig maradok Budapestben — mondotta —, kedd délután 6 órakor az Akadémián előadást tartok azoknak a legutóbbi ásatásoknak az eredményéről, amelyekkel Rómában és környékén, Pompeiben, Afrikában és a Dodekaneszoszon végeztünk. Részvetettek ezeknél a Római Magyar Történelmi Intézet fiatal tudósai is, akik itthon majd értékesíthetik az ott szerzett tapasztalatokat. A tanulságok Magyarországra nézve is nagyon érdekesek. Hiszen a régi pannóniai tartomány területén még sok dolog vár feltárára. Ugy tudom, hogy Klebelsberg Kálmán kultuszminiszter új fővényjavaslatot készített elő az ásatások végzésére és általában a műemlékek védelmére és e munkájához kívánja megismerni a mi tapasztalatainkat. A Corvin Mátyás Egyesületen kívül előadást tartok az egyetemen is Giovanni Pisanoról. Az olasz-magyar művészeti kapcsolatok fejlesztése dolgában a háború óta nagyon öröndetes a haladás. A magyar kultúrának és művészetnek egyre több ösztön, lelkes barátja akad Itáliában is. A római, velencei, monzai kiállítások különösen képviselték Magyarországot a nemzetközi együttesben és mondhatom, hogy a modern magyar festészet nemzetközi viszonylatban az első sorba küzdötte föl magát.

— Szőnyegjavítás, díszruháknak, lakásoknak is, Burgene, Lovag-utca 3. Tel.: 16–95. 3x4 imitál szőnyeg eladó.

— Hajfestés legújabb módszerrel, nappali világítás mellett. Vágó hölgyfodrász, Rákóczi-ut 57. Tel.: József 141–78.

— Rapsza étterem-kávéház, Stefánia-ut és Thököly-ut sarkán. Nyitva reggel 3 óráig. Ot órai zenés tea. Vasárnap Fono zenekara.

— Apponyi vagy Budavári? Ne keseregjünk — van még becsülete a magyarnak az ország határára. Ez a becsület talán nem sok, de kétségkívül jóval több, mint amennyi idehaza kijár a magyar értékeknek. Így például Apponyi Albertet tisztelik, becsülik és elég sokra értékelik az európeárségnek még a diszpolgárai között is. Nálunk? A fajvédők nem tartják őt elég jó fajvédőnek és Budavári Lászlót léptetik föl ellene képviselőjelöltnek. A nagyántant legkiválóbb államférfiakt állította Trianonban esatasorba ellene, a Sörház-utca pedig úgy véli, hogy Jászberényben Budavári László is megbírkózhatik vele. Vicc ez, amellyel bosszantani akarják Apponyit? A fajvédők kiesi sorában akadnak komolyabb politikusok is, mint amilyen Budavári László. Akadnak olyanok, akik tudják, hogy a nemzet becsületével űz léha tréfát és a nemzetet bántja meg legnemesebb érzelmeiben, ha ilyen tréfákkal szórakozik. Budavári elbirja ezt a tréfát, mert a pestújhelvi Cátó még a neveléséget is vállalja, ha együtt emlegetik Apponyival. De az ország érzékenyebb és úgy lehet, a fajvédők éppen arra számíthatnak, hogy valaki fölládozza magát és odaadja a saját mandátumát Budavárinak, esakhogy megmentse Apponyit és az országot egy éretlen tréfa bántó érzéseitől.

— József Ferenc főherceg a magyar Jótékonyágról. A Fehérkereszt Országos Lelchégi vasárnap tartotta közgyűlést. Herceg Odescachi Károlyt megnyitotta után díszelnök József Ferenc főherceget, elnöké Bartha Károlyt választották meg. József Ferenc főherceg mondott ezután beszédet. „Magyarország — mondotta — mindig közismert volt jótékonyágról, annyira, hogy Kelet határára Nyugatnak is példát mutatók mindig ebben.“

— Álneven kolostorba vonult egy betőrő. Kalandos életi ember regényes üzemleire jött rá vasárnap a rendőrség. A Teleki-téren a dektektivek igazoltatták egy fiatalembert, aki gyanus ruhameleket árult. A fiatalember igazolta, hogy ő Tóth István. Már majdnem elbocsátották, amikor mégis újjelenyomatot vettek róla s ekkor kiderült, hogy az állítólagos Tóth István nem más, mint Seemann Miklós 31 éves kertészegéd, akit több vidéki lopás miatt már régóta kövöznék. Seemann erre bevallotta, hogy a ruhákat Egerben egy Csabai nevű szabótól lopta. Bevallotta azt is, hogy amikor már sok lopást követett el, Jászberényben mint novicius álneven belépett egy szerzetesrendbe. Itt szorgalmasan tanult, jámbor életmódot folytatott s már csak néhány hónap választotta el attól, hogy a rend véglegesen folyogya, amikor egy este kiszökött a rendházból, lenészegedett, utcai botrányt okozott és a rendőrségre került. Ezután Hatvanban egy ékszerüzletben rendezett betörést. Most pedig, amikor az Egerben lopott ruhákkal Budapestre jött, mielőtt a ruhákat árulni kezdte, jelentkezett a csendőrkertületi parancsnokságnál, hogy csendőr akar lenni. Közben történeti letartóztatása azonban most már meghiúsította, hogy a tolvajból lett novicius csendőr legyen.

— Goethe: „Lelktrokosság“ („Die Wahlverwandtschaften“) című regénye magyarul megjelent. A szép fordítás dr. Vende Margit munkája.

— Gépondolással hónapokig tartósan ondolál Vágó hölgyfodrász, Rákóczi-ut 57. József 141–78.

Meinl-tea

ÚJRA KAPHATÓ "HYLCO"
 lemosható vázsongallér a legnagyobbt megtakarítás
 Vízze mosható. Mindig tiszta elegán.
 Vezérképviselet Kelteti, Rákóczi ut 36.
 Telefon: József 118–12

A két legnagyobb MAGYAR SZÍNHÁZ A két legnagyobb
 dráma! siker! dráma! siker!
Sárga lilium
 Gombaszögi Frida, Törzs, Z. Molnár, Tarnay
A menekülő asszony
 Gombaszögi Frida, Csontos, Hegedüs Gyula, Törzs Jenő

A
 MAGYAR IRODALOM
 ÚJ, NAGY DÁTUMAI

DEC. 6

ZSOLT BÉLA
 HÁZASSÁGGAL VÉGZÖDIK
 C. REGÉNYE MEGJELENIK A GENIUSNÁL

Megint lopott Hirsch igazgató, aki miatt Lévai Tibor ügyvéd az emlékezetes ügyészségi aktabotrányba keveredett

Tettenérték a Corvin-áruházban és vasárnap letartóztatta a rendőrség

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délben a rendőrség központi ügyeletén izgalmas előzmények után letartóztatták Hirsch Jakabot, a bécsi Kühne-féle információs iroda budapesti főkijának igazgatóját.

Még szombaton délután történt, hogy a Corvin-druháiban egy hölgy vásárlás közben meglepetve vette észre, hogy retikülje, amelyet a pultra tett, ugyszólván pillanat alatt eltűnt. Hirtelen körülnézett és akkor látta, hogy egy őszhajú uricember föltűnő sietséggel igyekszik eltűnni a tömegben. A hölgy megdöbbenve vette észre, hogy

az öreg ur föltűnje zsebéből kilátszik az eltűnt retikül.

Odasietett hozzá és követelte, hogy a lopott tárgyat adja vissza. Az ur tiltakozott, a föltűnő jelenetre összefutottak az emberek, hamarosan rendőr is érkezett, aki az öreg urat bekísérte a főkajánatságra. Itt kiderült, hogy

az elegáns ur személyében egy régi uritolvaj került a rendőrség kezére.

Az igazoltatásnál ugyanis kitént, hogy a lettenérl tolvaj Hirsch Jakab, a bécsi Kühne-féle információs iroda budapesti főkijának vezetője, aki 61 éves és lopás miatt már háromszor volt letartóztatásban. Első esete egy bélvárosi sejtéműzletben történt. Mint az információs iroda igazgatója egy konkurens cégről információt kért ebben az üzletben s ezáltal egy vég sejtémű dugott föltűnje alá. A föltűnő lopás miatt letartóztatták, ügyében már a tárgyalást is kitűzték, de ekkor zératlann esemény történt, az ügy aktái eltűntek a törvényszékről. Az akták eltűnéséből akkor nagy botrány lett, ugyanis

ezzel az aktalopással kapcsolatban történt dr. Lévai Tibor ügyvéd, kormányfőtanácsos letartóztatása,

akik a detektívek éppen akkor leptek meg, amikor Suhajda Ferenc törvényszéki irodatisztát át akarta adni neki a Hirsch Jakab ügyére vonatkozó aktákat. Lévai Tibort rövidesen szabadlábra helyezték, míg Suhajda Ferencet, akit ugyanakkor szintén letartóztatták, csak nemrégiben helyezték szabadlábra. Ebben az ügyben rövidesen megtörténik a főtárgyalás. Hirsch Jakab, akinek megmentése érdekében történt a Suhajda-féle kínos aktalopás,

azalatt, amíg ügyvédjét miatta őrizetben tartották, már újabb lopást követett el.

Ez alkalommal a Teréz-körtúron Fényes Marcel dívatáruüzletében vesztett rajta végzetes szenvedélyén. Itt is információkat kért és amikor azt hitte, hogy senki sem veszi észre, egy vég ingkelmét dugott köpenye alá. Nem sejtette, hogy az üzlet karzáláról egy segéd észrevette a tolvajlást és így újra a rendőrségre került.

Károlyi József gróf kijelenti, hogy Ottót 16 éves korában nem nagykorusítják, vagyis 1931 előtt nem történik kísérlet Ottó megkoronázására

(A Reggel tudósítójától.) A januárban összehívott kétkamarás országgyűlés összetételének politikai körökben elsősorban azért tulajdonítanak rendkívül nagy jelentőséget, mivel előre láthatóan

ez a parlament lesz hivatva arra, hogy megoldja a királykérdést.

A legitimitás, hír szerint, azzal igyekeznek majd siettetni a döntést, hogy

Ottó főherceget 16 éves korában, vagyis két esztendő múlva nagykorusítják.

A Reggel munkatársa beszélt ebben az ügyben Károlyi József gróffal, aki a következőket mondta:

— Előre kell boesátanom, hogy legitimitás szempontból a felsőház megalakulása egyáltalán nem érdekel, mert

ez az ideiglenes alkotmányos berendezkedés amugyis megszűnik, mihelyt a teljes joglolytalosság a király megkoronázásával törvényes uton helyreáll.

Ami a nagykorúság kérdését illeti, II. Ottó most lesz 14 éves, a magyar törvények értelmében tehát négy év múlva nagykorú. Nem tudok semmit arról a tervről, hogy a nagykorúsítás már két esztendő múlva bekövetkezzék, de ha a legmagasabb helyen engem kérdeznék meg,

nem is tanácsolom a nagykorúsítást, mert a 18 esztendőt tartom annak az életkornak, amelyben már annyira kialakul az egyéniség, hogy megfelelhét hivatásának.

Hirsch e második lopás után is kiszabadult, mert családjá arra hivatkozott, hogy az öreg ur kleptomániás

és így a megfigyelőből ebocsátották. A mostani harmadik lettenérés után, noha családjá megint arra hivatkozott, hogy az öreg ur beteges szenvedély áldozata, a rendőrség vasárnap délben mégis letartóztatta Hirsch Jakab igazgatót, mert a rendőrségnek az a véleménye, hogy a kleptomániában szenvedőkön csak akkor veszi erőt a tolvajlás vágya, ha véletlenül esnek kísértésbe, de Hirsch Jakab, amint a körülmények mutatják, hereste az alkalmat, hogy lophasson. Hirsch Jakab különben, bár az információs iroda nem sokat jövedelmezett, főmódban él, vagyonos ember, gyermekei is jólvelmező állásokat töltenek be és így sorozatos bűnbeesése majdnem megmagyarázhatatlan.

Hogy négy esztendő múlva olyan lesz-e a külpolitikai helyzet, hogy az ország érdekeinek veszélyeztetése nélkül bekövetkezhessen a restauráció, azt természetesen ma még nem lehet tudni.

Károlyi grófnak ez anyilatkozata politikai körökben annál nagyobb érdeklésre tarthat számot, mivel ebből kiderül, hogy a legitimitás Ottó törvényes nagykorúsága, vagyis 1931 előtt nem is lesznek kísérletet a restaurációra.

Az új országgyűlés januárban módosítja a valutatörvényt, hogy ne csak egypengős, hanem két- és ötpengős ezüstpénz is forgalomba jöhessen

Karácsonyra kerül forgalomba az új pénz (A Reggel tudósítójától.) Néhány hét múlva már megjelenik a forgalomban az új pénz: a pengő, a gazdasági életben és a nagyközönség körében annál nagyobb érdeklődést kelthet A Reggelnek az az értesülése, hogy

a kormány máris foglalkozik a pengő-valutatörvény módosításának gondolatával.

Erre vonatkozóan Temesváry Imre a következőket mondotta munkatársunknak:

— A pénzverésben és a Nemzeti Banknál immár olyan nagy mennyiségben áll készen az új pénz, hogy az első esztendő szükségletét teljes mértékben fűdözhetjük. Könnyen megtörténhetik, hogy

a közönség már karácsonyra megkapja a pengőt.

Ezidő szerint csak egypengős érmék készülnek a pénzverésben, így szükség lesz a valutatörvény módosítására, hogy

lehetővé váljék kétpengős és ötpengős ezüst érmék veretése is.

A két- és ötpengős érmék verésére már január végén sor kerülhet, mihelyt a valutatörvénynek erre vonatkozó kiegészítése törvényes uton megtörtént.

Jön a tél

195 CYERMÉK HŐCÍPŐK: 22/30.ig 150- 3/35.ig 165- **125**

275 Elsősorú női csizma meleg béleléssel, magas v. alacsony sarkkal. Valódi TRETORN vőrszállyal. **245**

195 Elsősorú magas és alacsony sarkú női csizma **150** ezer

75 Elsősorú fekete noszli női csizma meleg béleléssel, nagyon tartós bőrtalppal.

legyen tartós tehenbőr férfi sportcipők duplatalppal **175** 30-35.ig **225** ezen

báronynyitka női tevezőcipő házi cipő gyermek **55** leányka **65** férfi... **85**

EREDETI-ANGOLNŐI-HARISNYA-POSTAI-SZÉLYKÜLDÉS-UTÁN-MEL A NAGY DÍVAT 24 ÓRÁN BELÜL, RAMUT: TISZTA SZÁRPU: A MEGNEVEZÉSE ARÚT KÉSESGGEL KICSERELJÜK. **28-32-35** ezer **51.-65**

DeKafingória
VII-ERZSÉBET-KÖRÜT-28. VII-RAKÓCZI-ÜT-6.

SZÉPSÉGESTÉK
A
PÁRISI KALITKÁBAN
OSSY RONDJE
a legkiválóbb groteszk táncosnő
VERA OLCOTT
a legújabb „Le black Bottom” táncos
LEA NIAKO
revüszépség, kaukázusi táncos
★
Ma nyitva
reggel **5** óráig

Leopoldine Konstantin, akí komolyan veszi, hogy magyar állampolgárnő, Európa-turnéján elsősorban magyar szerzőket játszik Párisban Molnár Farsangját, — Bécsben Az Ember tragédiájában Évát

Prága, november 13.

(A Reggel tudósítójától.) Leopoldine Konstantin vendég szerepelt itt saját színtársulattal, köztük Frieda Seidlerrel, az utolsó osztrák miniszterelnök leányával és főként Reinhardt-színészekkel és

majdnem kizárólag magyar szerzőket játszott.

Az este is a Grosses Schauspielhaus „ausverkauf”. A színlapon: „Dr. Juci Szabó”, von Ladislaus Fodor. A volt udvari páholyban: Masaryk elnök a menyével, Jan Masaryk londoni követ leányával és a saját leányával. Sir George Clark, a Budapestben is ismert angol követ. Masirevich magyar követ. Báro Eugen Botschuld a feleségével, a volt Schönborn grófnővel. Irók, művészek. A második fölvonás után fölkerestem a művésznőt az öltözőjében. Gratuláltam a sikeréhez és ahhoz, hogy a cseh fővárosban három magyar darabot is merészeit játszi és nemcsak merészeit, hanem győzött is velük: „Fasching”, von Molnár, „Tänzerin”, von Lengyel, „Dr. Juci Szabó”, von Fodor. Megemlítettem, hogy ez magyar színtársulattól is tiszteltreméltó teljesítmény volna, hát még egy németnyelvű társulattól.

— Kérem — válaszolta Konstantin — én

komolyan veszem a magyarságomat, én komolyan veszem a magyar utálevemet és házasságom révén a magyar nemzethez való tartozandóságomat,

mindjárt hozzá is teszem, nem szubjektív, személyi vagy privát okokból, hanem, mert én a magyar irodalmat rendkívül értékesnek és fejlődésében beláthatatlanul nagyjövőknek tartom. A magyar színpadi irodalom pedig — ez azt elhíheti nekem, aki száz darabot is elővisek egy szezonban — különb a franciánál. Frissebb, újabb, originalisabb és telibb. Hogy mióta és mennyi magyar darabot játszottam már? Istenem, sokat. Utána kell számolnom. Karrierem kezdetén

Reinhardt-nál játszottam, a berlini Deutsches Theaterben, a „Bánk bán” Melindáját,

ha jól emlékszem, Vészi József fordításában, Jarnónál 350-szer játszottam a „Táncosnő”-t és 600-szor Herczeg Ferenc „Kék rókjá”-t. Ugyanezektől kezdve játszottam a „Tillá”-t is. Szomoró „Bellá”-ja egyik kedvenc szerepem volt. Molnár „Farsang”-ját a legjobb darabnak, „Camillá”-ját a legjobb szerepemnek tartom. Egy bécsi híres festő lefestett ebben a szerepemben a bécsi színházi muzeum számára. A „Farsang”-ot Berlinben — Aslammal, Reinhardt-nál — egy egész évig játszottam. Hollandiában két hónapon keresztül. Most is egy egész esomó magyar szerep foglalkoztat.

El fogom játszani Bécsben, a Deutsches

Volkstheaterben, Madách „Az ember tragédiája”-nak az Éváját.

Készülök Bródy Sándor „Dadá”-jára és Szomoró Dezsőnek is megígértem, hogy „Sába királynője” című új színművét előjatszom. Sajnos, még nem kaptam meg a német fordítást. Tudja, Szomoró csak egy német Szomoró tudná lefordítani. És hol van egy német Szomoró?... Rendkívül örülök mostani budapesti vendég szereplésemmek, amelynek folyamán „Uraufführung”-ot is hozok, mindenestre rendkívülit.

egy magyar darab első előadását német nyelven.

Páter és primadonna becsületsértési pöre egy templomi szónoklat miatt

Zöldhelyi Annus, az aradi színház tagja bepörölte Olasz pátert, mert a szószéken szerelmi életével foglalkozott

Kolozsvár, november 14.

(A Reggel tudósítójától.) Egész Erdélyben különös kavardós keletkezett egy fiatal hitkönyv, Olasz Páter páter Jezus-társasági szerzetes konferenciák körül, amelyeket némely napon át a piaristák kolozsvári templomában tartott. Az egész erdélyi sajtó visszhangzik a páter nevével, mert

nemcsak politikai izgalmakat támasztott, hanem megbántotta az erdélyi magyar színművilágot is.

A szónoklatok politikai vonatkozása akcióra kényszerítette a romániai Országos Magyar Párt vezetőségét is, miután attól kellett tartani, hogy Olasz páter megbotolja az erdélyi magyarság egységét. Olasz páter ugyanis megtámadta a református egyházat is, amelyet azért ostromozott, mert nem akadályozza meg a református hírlapírókat abban, hogy liberális lapoknál dolgozzanak. Hallgatóságát fölhitte, hogy vonuljanak az „Ellenzék” szerkesztőségé elé és tüntetéssel követeljék, hogy dr. Sulyok István legyen a lap szerkesztője.

A magyar lap szerkesztője ellen vezényelt magyar tüntetést a Magyar Párt egyik elnöke akadályozta meg,

aki személyesen sételt a demonstrálók elé és sikerült őket lebeszélnie arról, hogy magyarok magyarok ellen tüntessék Erdélyben. Olasz páter erre a magyar színművetet támadta meg.

Hatvány Lili új darabja ez, amelynek „En garde!” a provizórius címe. Geyer Siegfried bécsi író fordította és ő is fogja rendezni. A művész legjobban örül annak, hogy január 15-én Párisban Lugné-Poe színházában is föllep és hogy

ő lesz az első németül beszélő színész a háború után Párisban,

ahol egyébként a háború előtt Reinhardt-tal a „Sumurun”-ban már nagy sikerei voltak, francia színpadra lép.

— Es Párisban is játszik magyar darabokat, művész-e? — kérdeztük.

Leopoldine Konstantin szinte sértődötten válaszolt:

— Kizárólag!

— És még egy kérdés: mivel kezd?

— A „Fasching”-gal, selbstverständlich... Magától értetődik? Nem is olyan természetes, nem is olyan magától értetődő, ha az ember Prágában értesül egy német színésznőtől, hogy magyar színművek európai turnéra indultak. Minden „állami támogatás nélkül”. Isten mént, mondtotta, amikor erre is célzást tettünk s majdnem kibótt...

fölhívta magyar híveit, hogy bojkottálják a kolozsvári Magyar Színházat,

mert ez a színház az erköletelenség és a züllés tüzhelye. A színház tagjai a súlyos sérelem miatt most teljes elégtételt követelnek és elhatározták, hogy ha ezt nem kapják meg, tiltakozásuk jeléül átternek a református vallásra. A színház igazgatója, Janovits Jenő, az újságok útján tiltakozik az ellen, hogy Olasz páter színházát zsidó-intézménynek nevezze, mert a színház kétszázegyven tagja közül a legtöbb éppen katolikus és csak nyolc a zsidó. Mindezek után a leghevesebb vihart Páter páter harmadik szónoklata keltette, amelyben

leprédikálta Zöldhelyi Annus aradi primadonna szerelmi életét

és azzal vádolta, hogy egy fegyházevelt emberrel é együtt. A megöngött primadonna körtávirattal felelt a páternek, távirati nyilatkozatot küldött a lapok szerkesztőségének, amelyekkel közli, hogy a templomban elhangzott sértések miatt két ügyvéd útján becsületsértési pört indított és

Olasz páter a bíróság útján gyorsított eljárással vonja felelősségre.

Zöldhelyi Annus szögura nyilatkozatában — kedves primadonna-dolog — a legjobban azért habozott föl, hogy a páter kiprédikálta szerelmét, pedig — mondja — ez az általa ismeretlen eggyen őt még nem is ismeri.

Miért érdemes Önnek Budapesten a METROPOL

ÁRUHÁZBAN vásárolni

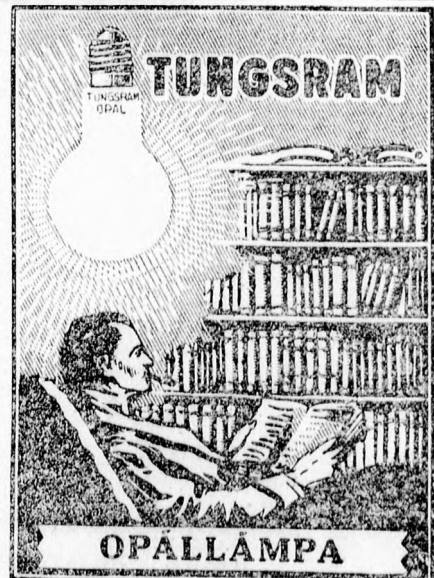
vásznat, szövetet és selymet?

Mert a METROPOL ÁRUHÁZ vászónaruit maga készíteti ki. Közvetítők kikérülésével a gyárból egyenesen a fogyasztóhoz juttatja az árut:

Ezért árusíthatja a METROPOL ÁRUHÁZ vászónaruit, minden keresett minőségben, ezidőszereint a legolcsóbban

METROPOL ÁRUHÁZ

Budapest, Rákóczi-ut 56. Vidékre mintákat készséggel küldünk

A
MAGYAR IRODALOM
ÚJ, NAGY DÁTUMAI

DEC. 13

HATVANY LAJOS URÁK ÉS EMBEREK
C. REGÉNYCIKLUSÁNAK KEZDŐ
KÖTETE MEGJELENIK A GENIUSNÁL

SZÍNHÁZ

Ami az Intim Pistából kimaradt

Mondja, kedves Intim Pista,

nem volna kedve valahová beállni pénzembernek?

— Könyörgöm, honnan volna nekem arravaló pénzem.

— Ugyan, menjen, maga kormányparti listakísérő, hiszen nem kell ahhoz pénz. Tudja, mennyit fizetett rá az új szezonra eddig a Belvárosi ugynevezett pénzeszoportja? És mi az a reifenches összeg, amelynek elprédálása miatt fölhördültek a kulisszameccénások? Száz millió, kisössém, hercken száz millió. A tavalyi ráfizetésbe belementek, nagy svággal elkezdtek az új szezon és amikor a fölkönyvek hőmérője három hónap alatt száz milliót minusz utatolt, keserves zokogásra fakadtak. Hinc illac lacrimae, ami annyit jelent latinul, édes egy jelöltem, hogy innen azok a könyvek. Hát hallottak ilyet? Hogy a nagylőke eltaláljon, ha száz millióval baj van? Egyáltalában meg kell már mondani az igazat ezekről az ugynevezett pénzemberekről, akik már-már egy új népfajt képviselnek Pesten és szaporodnak anélkül, hogy a pénzük szaporodnék, az isten ábrárára tegye őket! Ha egy ilyen tözsei kobak bukai fejében fölpitymálják a mámoros rágy, hogy maeszkókat protezsáljon, hogy kulesa legyen a színpadi esajítóhoz, hogy tegeződjön Dénes Oszkálrá, hogy feleségének otthon járdat hangon paraszokdjék, amiért megint hosszú levelet kellett írni ennek a Molnárnak, hogy tilkárja előtt Jean Sarment tegujabb darabjáról gondterhelt homlokkal véleményét mondjon, akkor az ilyen neveléshez számár fíessen rá a mulatságára, pukkadjon meg és föllézés nélkül távozzék. Ez a lírai része az esetnek. Az üzleti része pedig az, hogy ha valaki éppen pont színházi vállalkozásban akarja forgatni a garasait, akkor nézze meg jól, milyen szakemberre bizza baltja vezetését, aztán töltem ugyan álljon üzleti könyveit között, mert ha a géppályái fő-rezvényes nem merészel belebeszélni a golyós csapatgyűjtő legujabb acélesziszolási eljárásába, akkor a pénzember szárszorosán ne merészelje kijátszani magát Reinhardtnak!

— De kérem, tényszerűen, el tetszik íjcszeni a pénzt a színházaktól, pedig jobban kell, mint valaha.

— Dehogy íjcsztem, édes szógám, dehogy. A komoly, szolid tölkét nem íjcsztem el, mert az nagyon jól tudja, hogyan kell vállalkozni. A légből kapott „lőke” pedig ne igazsá, ne sekélyesítse, ne züllesse a pesti színházi piacot, amelynek most az a képe, hogy az iródkében olyan cirkuszokat rendeznek ingyen, amiket mindenki szívesen megnézne pénzért is, de a nézőtérén a fegyelmet és vezetést vesztett színház olyan érdektelen előadásokat produkál pénzért, amiket ingyen se néz meg senki.

— Jól megadta, nagy jó uram. De mi lesz ezek után a Belvárosival?

— Bárdos eltávozott, isten vezérelje, jót akart, de gyöngö volt. Szerintem Márton Miska áll e pillanatban legközelebb, mint Dézsa György-jelölt, a direktori szék tüzes trónusához. A héten többit is tudni fogunk.

— Ne mondja, hisz' akkor Bus-Fekete ugy jár, mint Budaváry a választásokon! Hü, sárga lesz az irigységétől...

— Dehogy a „Lilium”-tól. Kínjában már majdhogy a „Buzavirág”-ot nem vette elő a Magyar Színház! Itt álltom megint az előrelátó, lángelméjű direktor: A „Menekülő asszony” kifulladás a jutásban, a „Játék a kastélyban”-t pedig november 26 előtt nem szabad bemutatni, mert Molnárnak kabalája, hogy a bécsi és a pesti premier között legalább 48 óra legyen.

— Mit tetszik szólni a „Sárga lilium”-hoz?

— A darab ma is friss, kedves, élettelteljes

és az előadáson sem látszik meg, hogy mind-össze és összesen 4 próbával készültek rá. Gombaszegi, Törzs, Z. Molnár, Csatai Janesi (egy vidéki primadonna ördögi karikatúrája), Tarnai, Záhongy, Vágó színjelesek. És, ami minden szezonban egyszer csak meg: új színész lünt föl. A színész, aki a felejtetellen Papp Miska szerepét: Peredy doktort játszotta, nem ismerte senki, de első mondatai után már zizegtek a színlapok, amelyekről a néző megtudta, hogy Lengyel Vilmosnak hívják. Amikor a második fölvonást követő kihívások után lement a vasfjgönyű és a tapsokra kinyílt esajítóban megjelent Gombaszegi és Törzs, a közönség lelkesülten és követelőzőn kiáltozni kezdett: Lengyel! Lengyel! Erre aztán Gombaszegi kézenfogva, a vasajítóhoz vezette. Így fogjuk most kézen és vezetjük A Reggel közönsége elé Lengyel Vilmost. Az új színész 34 éves. A felesége Hollós Juci, talán a legszebb fiatal színésznő. A többit pedig mondja el Lengyel.

— Tízennyegen végeztem Pesten a Schiackadémián — kezd a bemutatóhoz —. Bayra, Gombaszegi Ella, Kiss Feri az osztálytársaim. Vegyiharcoltam a háborút, majd évekig Kolozsváron, lenatöbbit pedig Nagyváradon játszottam. Először voltam az Erdélyi és Bánati Színészegyesületnek. Aztán, gondoltam: megpróbálom, talán itt Pesten is lehet belőtem valami. Három hónapja vagyok Pesten, vártam, hogy szerepet kapjak. Erretem, hogy ill valóbanm kell dolgozni, aztán egy siker egy bukás és vissza zidéltem! Hát csak vártam, vártam a szerepre, már szinte beledum elveszíteni a hitemet, amikor egy nap — minden elzárás értesítés nélkül — beállított a lakásomba a szereposztó.

— Remélem, fölemelték a gázsiját?

— Megijérték neki. Eddig azonban nem jelentkeztek. Talán lapzártá után.

— Grómmal látom a tuláradó jóakaratot és tapintatott, amellyel most, választások idején élni méztatik. Remélhetek ebből a Kamaraszínház ifju szerzője számára?

— Csakis. Vándor Kálmán egészen biztosan tehetséges ember. Kissé igazodzik és nem találja meg az igazi hangját és formáját, amíg a kerek és hibátlan második fölvonásig eljut. Ez a fölvonás azonban lendület, gondos, szép írói munka és mindenföltött: hatóság, amintihogy a fiatal szerző legerősebb oldala, hogy kifogástalanul ismeri a színpadi hatás titkait, a hátsó zsebben készületben álló revolvertől kezdve a karécsenyi hangszórá. A furcsa és indokolatlanul mitológiai alluziókat keltő nével fölruházott tanár Uray Tivador jálssza művészi elmélyüléssel, sok bensűséggel, amely egyszer-kétszer szinte az utolsó pillanatban rántja vissza a színpadi életbe a már-már egy sikku: novellahosszú tervet tanár szerepét. Odry egy részeges, de böles filozófóju orvos szerepéből csinál remek figurát, kór, hogy a szerző ezt a szinte szimbólumná növekvő alakot a darab végén visszahozta egy indokolatlan megházasítás szürke realitásába. Azéd Ilona sok gondolt, izléssel hidalja át szerepének hégazait. Kiss Irén izzel és élettelt teljes humora, Vaszory Piroška pompás karikázó tehetsége mellett Ligeti Juliskának és Sugárnak jár még dicséret és — hogy a darab karécsenyi hangulatában benne maradjunk — két kis csillagó dísz a karécsenyifán: Radó Mária és Rózsahegyí Mária.

— Hát operettileg mit tetszett hallani?

— Egyelőre várom Faragó-Chopin és Bobhercege-Biller esedékes dolgait. Itthon. Mert külföldről mégis hallani egyetmást. Példának okéért a Londonba származott fair beauty, a

tözse-örjítő Pécsi Erzsi, előadás alatt is tetszik a népmek, de előadás után is. Szöbbe művészetének műpártoló hódolói között van Jellinek ur is, a bécsi nagyparas. Ezt különben a „Neues Wiener Journal”-ból is lehetett olvasni, mert ott a művésznő londoni sikeréről egy nagyobb terjedelmű cikkely volt olvasható. Az is benne volt szép hegedűszóval, hogy Mr. Jellinek ur nagy dinnert adott Péchy Erzsi tisztelőre. No, de mi a vice az egészben. A cikk előtt egy nagy E betű olvasható, azt pedig mindenki tudja, csak maga nem, hogy ez a betű azt a szót jelenti: entgeltlich és az osztály: sajtótörvény értelmében minden közlemény elé odabiggyeszendő, amely fizetve van.

— De bocsánat, mylord, én ne tudnám?

— Ja, persze, elfelejtetem. Maga csak tudja. Na már most nyilvánvaló az előadottakból, hogy a cikket megfizette valaki. Találja ki, egyetlen pupákom, hogy kicsoda, Pécsi Erzsi már kitáldta és rettentő mérges. Amig maga is rájön Mauhammer-féjével, addig előadom, hogy Papp Jolán színbűvésznő, számos riport utóbbi hősnője, elhagyta fővárosunk és átszalad ide egy kicsit Délamerikába meglátogatni Lucy Gandot, ugjis mint barátinőt, ugjis mint szakértőtjét és valóságos belső tilkos tándesodóját olyan magyar lányok dél-amerikai boldogulásának, akiknek kicsiny Macedónia.

— Na még egy pletykát, drága nemzetes uram.

— Köszönje, hogy öregapjának szölitott. A pletyka a gyönyörű bárónéról szöl, aki nagymama lett. Mégpedig ugy lett nagymama, hogy külföldön tartózkodó tizenhat éves fia tulerösen érdeklőlött egy fiatal hölgy iránt. A hír még idejekorán megérkezett a fenyegető nagymamáságáról és a szép báróné életj is re-kette volna a dolognak. De irt egy energikus levelet, hogy a dolgok természetes rendjének szabad folyást kell engedni. A kis baba megvan, nincs semmi baj, el fogják tartani. Látja, fiam, ez aztán asszony a talpán. Alázatos szolgálja, lekváros a pófaja.

• Fodor hangversenyjegyléroda: Váci-utca 1.
1. Komor kamazarszari est holnap, november 16-án. Közreműködők: Fas Klára énekművésznő és Radó Magda gondolkamitvőszón. Népszeri helynyrak.
Robert Goldmann november 18-iki egyetlen zongoraszté-
nek műsorára bruhus: Pagamini variációt, Mozart, Beethoven, Chopin, Liszt, Rosenthal szerepelnek.
Hagy Endrönel zongorasztéje november 21-én, 10 órákor. Műsorán: Beethoven, Schumann, Debussy, Liszt.
Jozsef Monár, a világhírű spanyol hegedűművész november 21-iki egyetlen, esljének műsorán Bach, Chaconne, Porpora, Sarasate, Chopin, Bizini „Boszorkánytánc”-a és saját művei szerepelnek.
Kösa György zongorasztéje november 23.
Bartók Béla szerzői estje Basildes Mária közreműködésével december 8. Műsorán: Zongoraszté, zongoradara-
tok, Falan, zongorára és énekhangra (bemutató), 5 Ady-
dat, 3 magyar némdal.
Vémetth Mária, a wienl Stansoper világhírű művésznő-
jének egyetlen aria- és dalszöje Karagótt Erich, a világhírű zeneszerző közreműködésével, december 9-án.
Moissi Alexander, a világhírű német szimfonikus egyet-
len előadóját és egyetlen föllépésében a szezonban, december 19-én.

**MEGKEZDTÜK
NYAKKENDŐ-
OCCASIONK
ÁRUSÍTÁSÁT**

55.000 és 75.000
koronás arban

Spira és Beregi
Budapest IV, Kossuth Lajos-utca 15
Fiókiület: Debrecen

ANDRÁSSY-UTI SZÍNHÁZ

UTOLSÓ ELŐADÁS

PÉNTEKEN PREMIER

Elmer Rákóczi-ut 32
főkjában

csak rövid ideig tart a
maradékok árusítása

Hihetetlen olcsó árak!

MOZI

CSORTOS, SZERÉMY ÉS ROTT HASONMÁSAI EGY AMERIKAI FILMEN

Sok vád érj utóbbi időben az amerikai filmeket. Annyit objektíve el kell ismernünk, hogy az amerikai filmek nagyjából bizonyos sablon alapján készül, de viszont az is bizonyos, hogy kellő változtatás után az amerikai filmek sok finom különlegességet, kedves pikantiériát nyújtanak.

Csütörtökön lesz az Ufa-színházban a „Zsiványbeszélő” című film premierje, amelynek főszerepét George O'Brien, Valentin Kiszczák, utóda és a szépséges Olive Borden játsszák, de a tulajdonképeni szcenáriója a filmnek három jómódú szereplése.

A három nagyszerű karakter-alak Amerikában a közönség kedvence és a három típus olyan, mintha Csortos, Szerémy és Rott Sándor alakítanák.

Aki emlékszik a „Liliom”-ban Csortos és Szerémy alakítására, hánmulva fogja meglátni a nagyszerű hasonlóságokat, éppúgy, mint Rott Sándor karakterisztikus mimikáját a három színész külsejében és játékában.

Az Ufa műsorának további sorára egy hatfélvonalos Earle Fox-burlesk kerül a közönség elé „Allion a fele-tetejére” címmel, valamint egy kétfélvonalos Fix-Fox-burlesk, amelyek szintén a kacagtatás és vidámság szolgálatában állnak.

Székla Adolf nyilatkozata filmszínházi szerződéséről

A napilapok beszámoltak arról, hogy Székla Adolf, az Operaház egykori karnagyja egy előkelő fővárosi mozgószínház karnagyja állását elfoglalta. Kérdést intéztünk a kiváló zenészhöz, hogy melyik az a színház, amelybe megállapodott és kérdésünkre a következő választ kaptuk:

— A napisajtó, mint annyiszor, ismét kissé megelőzte az eseményeket. Megállapodásról vagy leszerződésről még egyelőre szó sincs. Megfelel a valóságnak az, hogy egyik nagy mozgószínházzal tárgyalok a karnagyai állás betöltéséről, azonban ehhez bizonyos föltételeket szabtam. Mégpedig bizonyos művészi föltételeket.

Multam és nevem arra kötelez, hogy csak legelsőrangú, európai nivójú zenekar élén működhessem.

Kikötésem tehát az volt, hogy minden egyes hangszerre a legmegfelelőbb művészt tudjam szerződtetni. Ha olyan zenekart tudok összeállítani, ahol minden hangszerter valóban mesterek kezelenek, akkor vállalom a mestiszélelő megbízatást. Egyelőre naponta tárgyalok és próbálom, zenészekkel és ha sikerül a tervem, hogy ebben a moziban filmharmonikustársasági nivón álló zenekar működhessek, akkor valóban odaülök a vázson elé. De csakis akkor!

Cecil B. de Mille új tízparancsolata a Rádium-színházban

A nagy könyvtárakban ott állnak szép sorjában aranyos, bíchors díszbőrben azoknak az elhunyt nagyságoknak a művei, akikről az utókor nemzedéket már megállapították azt, hogy klasszikus értékeket alkottak. A filmmvészet még nem olyan öreg, hogy igazi klasszikusai legyenek, de meg mészama sincsen, hogy a klasszikusokat megírja. Annyit nagyobb érdem a Cecil B. de Mille érdeme, hogy munkái és alkotásai olyanok, amelyeknek emlékeit és híreit mindig és mindenfelé úgy őrzik, mint a filmszakma klasszikus produkcióit.

Cecil B. de Mille legújabb filmje, a „Van Isten!” a transzcendentalizmus lelki kapcsolatokat magyarázza és hozzá közelíthetetlenül igazságos, nagyvonalú esztétikummal rendelkezik. Az álom és a valóság, a ma és a múlt kapcsolata eleven lélekkel válik Cecil B. de Mille elgondol-

ásának és nincs olyan filmvárosa a hatalmas filmnek, amelyet a Rádium és az Omnia mutatnak be csütörtökön, amelyben valami megrázóan nagyszabású jelenet ne tárná elénk ésszerűtlen és élet erkölcsi törvényeit.

Cecil B. de Mille rendezői nagysága nemcsak a témaválasztásban, a művészi elgondolásokban, hanem a színészek megválogatásában is megdöbbent. A „Van Isten!” főszerepét Jetta Goudal, Joseph Schillkraut, William Boyd és Vera Reynolds játsszák, akik, mint a legtekintélyesebb ensemble, mesteri összjátékot és alakításokat produkálnak.

Amint a „Tízparancsolat” mely nyomatot hagyott minden néző lelkében, úgy a „Van Isten!” előadása után sem fog a közönség egyhamar felszabadulni a hatalmas múlt lenyűgöző ereje alól.

Colleen Moore és I. Zangwill

A film nem ismer országhatárokat, nem ismer nemzeti és nyelvi különbségeket és nem ismer multat és jövőt. A film minden korlátot áttör és átszakiált művészetével.

Ezt tudjuk és érezzük és mégis kedves és érdekes kontra az, amit a „Mi modernk?” című film nyújt e hét esztendőben. Colleen Moore, a fiatal amerikai művésznő, aki rövid pályafutása után már beérkezettnek tekinthető ugyan, de még mindenesetre a jövő legszebb ígéretét közi tartozik. I. Zangwillnek, a nemrég elhunyt angol drámaírónak, tehát a múlt klasszikusai közé emelkedett nagyságnak egyik színművében, a „Mi modernk?” című nagy színpadi siker filmfeldolgozásában játssza a főszerepet. Zangwill szatirját és cinikus guanyla, amely mindig jellemző volt írásaiknak és művészetének,

ebben a darabban a háhora után ifjúsági erkölcsi világot, nézetet és föltételeket ostromozza

mesteri föltunnal és humoral és ebbe a gamin-föl fogásba, föltunes mesébe pompásan illeszkedik bele Colleen Moore a maga eredeti humorával és fanyr pajkos-ságával.

A filmet, amely nemcsak filmművészetileg és rendezés-béliel, hanem ily módon irodalmilag is hívós érték, a Corvin-színház és az Orion mutatják be. A Corvin-színház a film mellett a „Cowboy-gigér!” címmel egy valódi Wild-Westertörténetet tűzött műsorára és bemutatja a Dempsey-Tunney-boxmérkőzés nagyszerűen sikerült eredeti fölvételét. Az Orion-színház viszont Cecil B. de Mille hatalmas udonságát, a „Van Isten!” című drámát és ugyancsak a boxmérkőzést nyújtja fölszárán kívül a közönségnek.

Dempsey, Tunney és Rin-Tin-Tin

Három nagyszerű és világhírű név egymás mellett. Ezt csak a mozi tudja nyújtani. Dempsey és Tunney azok közé az emberek közé tartoznak, akik még azoknak az érdeklődését is meg tudták mozgatni széles e világon, akik egyébként nem érdeklődnek a sport iránt, viszont nincs olyan ember, aki bármennyire ne szeretné a kutyát, Rin-Tin-Tin nagyszerű produkcióit ne nézte volna meg a moziban.

Most e három „egységiség”, hiszen Rin-Tin-Tinre is mondhatjuk ugyazent, a Kamara-mozi csütörtökön másorán fog találkozni. Az amerikai Universal-évtől ugyanis hatóság jóváhagyással és az amerikai sportszövetségek őrsze

mlatt hiteles fölvételt készített a nagy boxmérkőzésről, amely Dempseyt megfosztotta a világbajnokságtól.

Nyolc géppel fotografált a gyár a ring küllőhöz helyeirel, lassított fölvételeket is készített,

egy hogy a film, amely izelomban fölér egy slagerrel, a sportkedvelőket is minden tekintetben ki tudja elégíteni.

A Dempsey-Tunney-mérkőzés filmjét kísér Rin-Tin-Tinnek a „Farkas-erény” című új kalandja, amelyről igazán nem kell semmit mondanunk. A híres kutyá legelőb produkciói közül való a film.

Es a hatalmas sportmiser befejezéséül még Hoot Gibson is megjelenik a vázson az „Anyámuszonyi katonája” című ötletes, sok humoral telítet valóságnyi förlénet főszerepében.

Hová menjünk ?

Ez az egyszerűen hangzó kérdés leggyakrabban akkor merül föl, amikor munkaszünetekben, a modern élet hajszájában kifáradt idegeinknek olyan teljesen kielégítő szórakozást keresünk, amelyre aztán nyugodtan elmondhassuk, hogy „megérté”. Különösen nehéz és kényes a probléma akkor, ha vendégeket viszünk magunkkal és azt akarjuk, hogy a vendégek maraddal élniével gazdagodva távozzanak. Aki a kérdésben dönt, föl van vonva minden különösebb megfontolástól, ha olyan magasnivójú szórakoztató és kulturintézmény áll a közönség rendelkezésére, amely minden tekintetben kielégítő szórakoztatás mellett mindig abszolút művészt, tehát maraddaló élményt nyújt.

Ilyen magasnivójú kulturintézmény és abszolút művészi programot adó elsőrendű szórakozóhely a Kossuth Lajos-utcaiban épült „Forum-Filmszínház”. *Itt minden együtt van:*

teljes jogaihoz jut a lélek, a kedély, a szem, a fül és — last but not least — a kényelemre kényes test is,

mert a pazar csillogás, díszes nézőtér, amelyet a drámai színházak is megirigyelhetnének, rendkívül kényelmes és ügyes beosztás mellett véges-vegig csupa párnázott faülell öblös éle várja a közönséget. E grandiozus, gyönyörű új színház a világ filmprodukcóiából a legmondosabban kiválogott, csakis abszolút művészi filmet hozza. Mindenütt művészet, miatt a Forumban tartózkodunk, az az impresszióink, mintha páratlan hőkezéséggel hatalmas művészi energiákat lehettek volna rá a vázsonra, a falakra.

Ily páratlan művészet és esodatos keret mellett a pestieknek nem fog többé gondot okozni, hogy „hová menjünk”?

Leszállított árakon!

MICHELIN PNEU

legjobb, legolcsóbb!
Gyári lerakat: Nagy József, Andrásy-ut 34. szám
Telefon 21-97

SZŐNYEG

legfinomabb minőségű
Valódi szirma-, argaman-, ebédlő- és futószőnyegek, paplanok, takarók, ág- és asztalterítők, függönyök bámulatos ólósán árusítanak

Gyönyörű nyírott ebédlőszőnyeg már 900.000.-tól

Perzsaszőnyegek,

amelyeket a Keletről személyesen hoztam
Gyönyörű összekötők már 1.400.000.-tól
Remek ebédlőperzsa már 9.000.000.-tól

Selyemperzsák, strázcok, aiganok, bokarák olcsó nagyban árakon

Fizetési könnyítések! Alkalmi vételek!

SCHILLINGER BÉLA

Budapest VI, Teréz-kört 15. sz. Alapítva 1906-ban

Pénzét

a legelőnyösebben gyümölesözteti és kihelyezi a

Budapestben Vilmos császár-ut 43
Főmáll: 1906. év óta

Róth Bank

jelzálogosztálya

Zongorák

logszolidabban részletre is
Reviczky-utca 9. sz. Waldmannál
Szentkirályi-utca sarok

szakorvosi

Rendelő egész nap. Rákóczi-ut 92. l. om. J. Rókussal szemben

„ZEPHIR”

fűtő-, légfűtő-, főtűző- és kályha

A fűtőtechnikai esodára
Tartóssága
Grótsi
Többéves garancia

Fatfűtés a legkel-
lemesebb, Zephir-
rel a legolcsóbb!

Fatfűtés a legkel-
lemesebb, Zephir-
rel a legolcsóbb!

10 FŰT 24

kiló fával EGY SZOBAT órán át

Árlistát készséggel küld

Heber Sándor Budapest, Vilmos császár-ut 39

Szőnyegvevők figyelmébe!

Valódi
perzsaszőnyegek

nagy választékban, közvetlen behozatal Keletről

l-a magyar perzsaszőnyegek,
Kilim (torontáli) szőnyegek,
Angol Buklé és miu-
velour Buklé denemü futószőnyeget,
Moket szolon- és asztalterítők,
Eredeti Argaman-szőnyegek
3,5, 4,5, 4x5 m. méretekben is

Mérsékelt olcsó árak!
Régi szolid cég! Alapítva 1844-ben

← Fizetési könnyítések! →

Polgár Hugó és Emil

Budapest V, Gróf Tisza István-utca 18. szám
volt Fűrdő-utca, Sas-utca sarok

KÖZGAZDASÁG

Gazdasági kiskaté arról, mit ígérhet és mit ne ígérjen a tisztességes képviselőjelölt

(A Reggel tudósítójától.) Megperdül a nagy dob és a magyar választó bizony, fanyar kedvvel, bus közlegyintéssel megy az urna elé. Mit várjon a nagybangu és öblös ígéretekkel, amelyekkel a jelölt urak kedvét keresik és hajlandóságát a hordó tetejéről meghódítani igyekeznek? Hosszu évek keserves tapasztalatai megtanították arra, hogy az üres szó nagyot kong, mint a hordó, amelyről elhangzik, de a kongó szónak ritkán van fogatánja. Talán a sok baj, bánat és szenvedés, amelyen keresztülvégőttünk, megnövelte a tisztességes férfiak számát, akik nem huncut mosollyal a bajszuk alatt indulnak harcba a mandátumért, talán ezáltal bővebben akad becsület, hívó lélek, aki undorral elveti a nagybangu frázisokat és van mersze ahhoz, hogy tisztá bört öntsön a választók poharába. A becsületeseznek, a tisztesség barátainak, az igaz embernek szóljon utbaigazításul a következő gazdasági kiskaté: Mivel kezdi a mondókáját minden jelölt? Azzal, hogy adószállítást ígér. Lehet-e az adóterhek jelentős leszállítására számítanunk? Nem lehet. Éspedig azért nem lehet, mert az az ország, amely akármilyen gyatrán fizeti is hiatalnokait és nyugdíjasait, bevételeinek mégis negyven százalékát költi személyi kiadásokra, nem szállíthatja le adóbevételeit. Negyven millió pengő adószállítást ígér a kormány legfrissebb javaslata, de kimaradt az indokolásból, hogy

volt. Mit ígérjen hát a tisztességes jelölt? A kiadások — elsősorban

a személyi kiadások csökkentését.

Ha a francia megyének elég egy püfét, az angolnak egy seriff, a németnek egy Landrat, a magyaroknak is elég egy ispán, minek oda kettő! Ez csak egy példa, de hány ilyen fölösleges bolosispán van még Magyarországon? Hány hivatalnok van ma a magyar államnak, szeptény Smith Jeremiás se tudta megmondani, honnan tudja hát a közönséges ember? Annyi bizonyos, hogy a nagy Magyarországi tágas és díszes miniszteriális palotába ugyanannyi ur-ember jár be reggelente ma is, mint annakelőtte. Nem maradt ott egy irászat se árván! Ígérje azt a becsületes jelölt, hogy

a költségvetés fölöslegét a fölös és elbocsátott hivatalnokok tisztas kielégítésére fogja fordítani.

Ígérje meg, hogy követelni fogja a kormánytól a nyugdíjasok kérdésének rendezését. Nagy a barátság most Belgráddal és Bukaresttel, fizessék már végre a terület arányában őket terhelő nyugdíjakat? Ne ígérje a tisztességes jelölt a forgalmi és a luxusadó leszállítást, mert ez a magyar fináncpolitika nebensévség. Sokat is hoz, kényelmes is behajtani, aztán meg hány fölösleges embert lehet ellenőri s egyéb állásba e révén bedugni! De viszont ígérje meg, hogy

minden erejével harcolni fog az élelmi-szerek forgalmi adójának eltörléséért.

Magyarország lakosságának háromnegyed része nem fizet mindennapi tápláléka után forgalmi adót, csak a városi része, a modern

állam jobbágya. Talán akad az új képviselők között, aki megérteti a pénzügyminiszteriumban, hogy nemcsak lisztből él az ember. Talán meg is lehet érteni az urakkal, milyen égbekiáltó vétek, hogy

Európa egyik legnagyobb cukortermelő államában pont kétszer annyit kelljen fizetni a cukorért, mint az iparúzó Svájcban, amely minden kockát idegenből hoz be.

A cukoradó leszállításával nem járt rosszul a kintestár, többet vett be a megnövekedett forgalomból, mint a magasabb illeték mellett. Ígérje meg a jelölt ur, hogy a magyar szociálpolitikának ezzel az ágával süngösen foglalkozik. Mert nagy anketeket tartunk ugyan, de arról az elemi tényről megfeledkezünk, hogy a magasabb cukorforgasztás jobb táplálkozást s a jobb táplálkozás a befejezését csökként jelenti. Talán azt is megígérheti a jelölt ur, hogy a boradó sötét problémájának szentel egy-két percelt. Mert mégis csak furcsa, hogy a nagy szőlősgazdák országában legdrágább az ital egész Európában s addig pusztul egymásután a magas adó miatt a kereskedő, az exportőr, a szőlősgazda, amíg ki nem vágják a verőfényes hegyekben a tőkét. A miniszter és kiváló munkatársai nyilván régen jártak a külföldön s így nem tudhatják, hogy

a finom francia, olasz, görög vagy spanyol bor éppen a harmadába kerül a magyar bornak.

A vámokról, a kartelekről és egyéb hatalmasságokról, amelyek ez országban a munkát és a termelést annyira megrágitják, tisztességes ember ne igen beszéljen. Ereje nincs, hogy velük szembe szálljon, tán még a kormányának se, csak azt ígérje meg, ha vámokról van szó, követelni fogja a minisztertel, hogy a vámtatisztítást egy, csak egyetlen tabellával egészítse ki. Azzal, amelyben kimutattja,

kinek mennyi összecszerü haszna van azokból a horribilisen magas vámtételekből, amelyek Magyarországot a nemzetközi vámtatisztikában a harmadik helyre állítják,

mint iskolapeldáját annak, mint drágítja meg egy agrárállam tudatosan és szántszándékkal saját polgárainak megélhetését. Egvet azonban mindenképen ígérjen meg az a jelölt, aki a becsületes politika jelszavával indul ebbe a szintelen és közönyös választási harcba. Ígérje meg választóinak, hogy minden szavával, minden cselekedetével

küzdeni fog az uzsorások siserahada ellen,

amely a magyar ugaron garazdálkodik. A nemzetközi pénzpiacra kiesiny ur a magyar pénzügyminiszter, de retentó nagy hatalma van idehaza, e szük határok között. Az a jelölt, aki komolyan veszi adott szavát, elsősorban ezek ellen ígérjen kiméltelen és kegyetlen harcot. K. D.

× Ezeröttszáz kislakást akar építeni Budapestén egy fővárosi bank. Uglátszik, házat építeni és a lakásokat berbe adni mégsem oly rossz üzlet, amelynek azt a fővárosi háztulajdonosai mondják a nejjóléti miniszterhez intézett panaszaikban. A drága építkezés, meg az aranyparítás alatt álló lakberek ellenére is egy budapesti bank ajánlatot tett a fővárosnak, hogy jövő májusig 1500 egy- és kétszobakonyhas lakást építet, ha a fővárostól ingyen telket kap erre a célra. A felépült házak azonnal a főváros tulajdonába mennek át és az építkező csak a lakbért kapná huszonöt éven át, amiből az építési költségek is teljesen amorizálódnának. A lakberek, így mondja a bank ajánlata, lényegesen alatta állnak a háboru előtt és a legutóbb épült fővárosi lakások béreinek. Mint-hogy az ajánlat elég komoly helyről tétetett, a főváros dolga megállapítani, hogy valóban jól jár-e a város, ha a hozott áldozat fejében 1500 kislakáshoz jut huszonöt év múlva és csak-ugyan alkalmas-e ez az építési akció arra, hogy a társadalom alsóbb rétegeit jó és olcsó lakásokhoz juttassa. Ha a számítások kielégítő eredménnyel járnak, fogadják el az ajánlatot, amelynek megvalósítása talán enyhítene valamelyest a főváros lakásmizériáin.

ezzel a leszállítással szemben annyira fölemelték az adóalapokat — főleg, sőt mondhatni kizárólag a városi adóalapokat —, hogy ez a csökkentés bőven megterül. A költségvetés fölöslege egy fillérrel sem lesz kevesebb az idén, mint a mult évben

Szines, himzett nadrágkominé
48.000

Kabátvelour minden színben
98.000

MEGBIZHATÓ

JÓ MINŐSÉG ÉS

OLCSÓ

AR

Sportflanell, kiváló minőség
11.800

Téli kabát
végig bélelt, szőrme galler és kérelővel
590
ezer

Ruhabársony
24.900

JÓ

KISZOLGÁLÁS TESZI KEDVELTTÉ

A HUNNIA

DIVATÁRUHÁZAT

Eisörendü selyem marocain vagy crepe de chine
98.000

Kötött gyapjumellény
148.000

Calvin-tér 6

Ne kössön

élet-, tűz-, betörés-, jég-, autó-, üveg-, szállítmányozási-, szavatossági-, hitel-, sem bármiféle egyéb

biztosítást,

amíg be nem kérte a

Garancia Bank Rt

biztosítási osztályának
Budapest V. Harminead-utca 3. szám
Telefon: Toréz 107-55

díjmentes ajánlatát

Kötvények díjmentes felülvizsgálata.
Legelőrendü biztosítótársaságok képviselése

ZÁLOGCÉDULÁKAT

kiváltak. Ékszereket, briliánsokat, bárkit, nem drágábban vesz:
(Törés-táplommal vissz.)
Szőkely Emil király-51. sz. (szomb.) Telefon

